

SAVONIA

OPINNÄYTETYÖ - AMMATTIKORKEAKOULUTUTKINTO
MATKAILU-, RAVITSEMIS- JA TALOUSALA

KONGRESSIN EKOLOGISUUDEN MERKITYS OSALLISTUJALLE

Case: Valtakunnalliset AMK-päivät 2019

TEKIJÄ: Noora Savolainen

Koulutusala Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	
Koulutusohjelma/Tutkinto-ohjelma Matkailu- ja ravitsemisalalan tutkinto-ohjelma	
Työn tekijä(t) Noora Savolainen	
Työn nimi Kongressin ekologisuuden merkitys osallistujalle. Case: Valtakunnalliset AMK-päivät 2019	
Päiväys	5.11.2019
Sivumäärä/Liitteet	52/2
Ohjaaja(t) Petra Laakso	
Toimeksiantaja/Yhteistyökumppani(t) Savonian Tapahtumapalvelut	
<p>Tiivistelmä</p> <p>Viime vuosina kiihtyneen ilmastomuutoksen vuoksi, ovat kestävä kehitys ja vastuullisuus nousseet yhä näkyvämmiksi teemoiksi niin yksilöiden, yritysten kuin kongressienkin keskuudessa. Ekologinen eli ympäristöllinen kestävä kehitys kuvaa käsitteenä kestävämpää elämää luonnon monimuotoisuuden säilyttämisen kannalta. Tässä opinnäytetyössä selvitettiin, kuinka tärkeää suomalaisille nykypäivänä on kongressien ekologisuus. Opinnäytetyössä tutkittiin keväällä 2019 Kuopiossa järjestetyn kongressin, Valtakunnallisten AMK-päivien ekologista kestävä kehitystä, ja sen merkitystä osallistujalle. Työ toteutettiin määrällisenä tutkimuksena työn toimeksiantajalle Savonian Tapahtumapalveluille, joka toimi myös AMK-päivien järjestäjänä.</p> <p>Opinnäytetyön viitekehityksessä käsiteltiin kestävä kehitystä, ja vielä tarkemmin ekologista kestävä kehitystä ja sen osuutta kongressituotannossa. Lisäksi teoriaosuudessa käytiin läpi suomalaisten kulutuskäyttäytymistä, ilmastomuutosta ja ekologistak jalanjälkeä, joiden ohessa esiteltiin Yhdistyneiden Kansakuntien ja Suomen Hallituksen tekemät kestävä kehityksen tavoitteet. Työn tutkimusmenetelmäksi valittiin kvantitatiivinen kyselytutkimus, joka toteutettiin sähköisen Webropol-ohjelman avulla. Tutkimuksessa keskityttiin osallistujan vastuullisiin valintoihin sekä siihen, kuinka ekologisesti onnistunut kongressi Valtakunnalliset AMK-päivät 2019 heidän mielestään oli. Kyselytutkimus kohdistettiin kongressin kaikille 402 osallistujalle, ja kysely oli avoinna 15.-28. toukokuuta 2019.</p> <p>Tutkimuksen avulla saatiin selville, että AMK-päiville osallistuneet ovat hyvin tietoisia ekologisuudesta, vastuullisuudesta ja ilmastomuutokseen vaikuttavista tekijöistä. Tutkimuksesta kuitenkin ilmeni ristiriitoja, sillä esimerkiksi yli puolet kyselyyn vastanneista kertoivat, että ilmastotekijät eivät vaikuta heidän matkustusvalintoihinsa. AMK-päivien ekologisuuteen liittyen vastaajat olivat olleet eniten tyytyväisiä paikallisesti tuotettuihin ruokiin ja monipuolisiin kasvisvaihtoehtoihin, sekä uudelleenkäyttöperiaatteen hyödyntämiseen ja paperittomuuteen. Kehitysideoita kongressin ekologisuuteen liittyen tuli, mutta tutkimuksen perusteella kongressi oli kokonaisuudessaan erittäin onnistunut ekologisesti, niin osallistujien kuin järjestäjienkin mielestä.</p>	
Avainsanat Kestävä kehitys, ekologinen kestävyys, vastuullisuus, kongressi, kongressimatkailu, tapahtumatuotanto, tutkimus, kvantitatiivinen tutkimus	

Field of Study Tourism, Catering and Domestic Services			
Degree Programme Degree Programme in Tourism and Hospitality Management			
Author(s) Noora Savolainen			
Title of Thesis Significance of congress ecology for the participant. Case: Valtakunnalliset AMK-päivät 2019.			
Date	5.11.2019	Pages/Appendices	52/2
Supervisor(s) Petra Laakso			
Client Organisation /Partners Savonia Events Bureau			
<p>Abstract</p> <p>As climate change has accelerated in recent years, sustainable development and responsibility have become increasingly prominent topics for individuals, businesses and congresses alike. Ecologically or environmentally sustainable development describes the concept of a more sustainable life in terms of preserving biodiversity. The purpose of this thesis was to find out how important the congress ecology is to Finns today. The thesis examined the ecological sustainable development of the congress Valtakunnalliset AMK-päivät (UAS days) held in Kuopio in the Spring of 2019 (UAS days), and its significance for the participant. The work was carried out as a quantitative survey for the commissioner of the work, Savonia Event Bureau, which also was the organizer of AMK-päivät.</p> <p>The thesis framework dealt with sustainable development, and more specifically, ecological sustainable development and its role in congress production. In addition, the theory section explored Finns' consumer behavior, climate change and ecological footprint, along with the United Nations' and the Government of Finland's sustainable development goals. A quantitative survey was selected as the research method of the thesis and it was implemented with the help of Webropol program. The study focused on the participant's responsible choices and how ecologically successful AMK-päivät was as a congress in their opinion. The survey was targeted to all 402 congressmen and was open from 15th to 28th May 2019.</p> <p>The study found that participants of AMK-päivät are well aware of the ecological, responsible and climate-related factors. However, the survey showed for example, that more than half of respondents answered climate factors do not influence to their travel choices. Regarding the ecology of AMK-päivät, respondents were most satisfied with locally produced food and varied vegetarian options, as well as utilization of the reusability principle and paperlessness. According to the study, there were some development ideas regarding the ecology of the congress, but the study as a whole was very successful ecologically, in the eyes of both participants and organizers.</p>			
<p>Keywords Sustainable development, ecological sustainable development, responsibility, congress, congress tourism, event production, research, quantitative research</p>			

SISÄLTÖ

1	JOHDANTO	6
2	KESTÄVÄ KEHITYS	8
2.1	Ekologinen kestävä kehitys	9
2.1.1	Ekologinen jalanjälki	10
2.1.2	Agenda 2030	11
2.1.3	Suomen hallituksen ympäristötavoitteet (2019)	13
2.1.4	Suomalaisten kulutuskäyttäytyminen	13
3	EKOLOGINEN KESTÄVÄ KEHITYS KONGRESSISSA	16
3.1	Kongressi tapahtumana	16
3.2	Ekologisesti vastuullinen kongressitapahtuma	17
3.2.1	Ruoka	18
3.2.2	Kierrätys ja jätehuolto	18
3.2.3	Kuljetus ja liikenne	20
3.2.4	Energian- ja vedenkulutus	21
3.2.5	Yhteistyöt ja sponsorointi	21
3.2.6	Viestintä	22
3.2.7	Kongressin jättämä hiilijalanjälki	22
3.2.8	Vastuullinen kongressikävijä	23
4	VALTAKUNNALLISET AMK-PÄIVÄT 2019	24
4.1	Tapahtuman kuvaus	24
4.2	Kuopio kongressikaupunkina	24
4.3	Suomen merkittävimpien kongressikaupunkien vertailu	25
4.4	Kuopion Musiikkikeskus	26
4.5	Toimeksiantaja	27
5	KVANTITATIIVINEN TUTKIMUS	28
5.1	Tutkimuksen tavoite	28
5.2	Tutkimusmenetelmät	28
5.3	Tutkimuksen toteutus	28
5.4	Tutkimuksen reliabiliteetti ja validiteetti	30
6	TUTKIMUSTULOKSET	32
6.1	Taustatiedot	32

6.2	Vastuullisuuden merkitys vastaajalle	33
6.3	Vastaajan matkustustapa Valtakunnallisille AMK-päiville	34
6.4	AMK-päivien vastuullisuus osallistujan näkökulmasta	36
6.5	Vastaajien kehitysideat Valtakunnallisten AMK-päivien ekologisuuteen liittyen.....	38
7	JOHTOPÄÄTÖKSET JA KEHITYSIDEAT	40
7.1	Johtopäätökset	40
7.2	Kehitysideat.....	42
8	POHDINTAA.....	44
	LÄHTEET JA TUOTETUT AINEISTOT	47
	LIITE 1: SAATEKIRJE	50
	LIITE 2: KYSELYLOMAKE.....	50

1 JOHDANTO

Vastuullisuus ja kestävä kehitys ovat tänä päivänä yhä näkyvämpiä teemoja niin yrityksissä, tapahtumissa kuin myös ihmisten arkipäiväisessä elämässä. Nämä kaksi käsitettä viittaavat maapallomme tämän hetken puhutuimpaan uhkaan, ilmastonmuutokseen, sekä ihmisten ja ympäristön hyvinvointiin, nyt ja tulevaisuudessa. Nykypäivänä ympäristön kuormitusta lisäävät muun muassa 2000-luvulla suuresti yleistynyt matkailu, kuin myös kongressimatkailu.

Luonto on henkilökohtaisesti suomalaisille tärkeä, mutta myös taloudellisesti yksi tärkeimmistä asioista Suomen matkailulle. Luontomme on turismin kasvattaja, jonka vuoksi Suomen on tehtävä kaikkensa omalta osaltaan ilmastonmuutoksen ja luonnonkuormituksen minimoimisen eteen. Turismin lisäksi myös kongressituotannossa on tärkeää näyttää osallistujille, kuinka paljon luonto suomalaisille merkitsee, sekä kuinka sitä voidaan kunnioittaa vastuullisten ratkaisujen avulla, joiden eteen tarvitaan ainoastaan tarkkoja suunnitelmia ja tavoitteita. Näiden monien syiden ansiosta tämän opinnäytetyön tarpeellisuus on suuri.

Opinnäytetyöni aiheena on kongressin ekologinen kestävä kehitys, ja vielä tarkemmin sen merkitys osallistujalle. Aiheen valintaan päädyin sen ajankohtaisuuden vuoksi, sekä siksi, että aiheeseen perehtymällä, pystyn hyödyntämään sitä omassa työelämässäni. Opinnäytetyössä tutkitaan Kuopion Musiikkikeskuksella järjestetyn kongressin, Valtakunnallisten AMK-päivien (8.-9.5.2019) ekologista kestävyttä, sekä sitä, minkälaisia ajatuksia kestävämmät valinnat ja vastuullisuus osallistujissa herättävät.

Työssäni selvitän kuinka tärkeää ekologisuus nykypäivänä on suomalaisille, ja vielä tarkemmin, kuinka tärkeää kongressin ekologinen kestävyys heille on. Tavoitteena on selvittää myös, kuinka ekologisesti kestävä AMK-päivät kongressina oli, sekä esittää tutkimustulosten perusteella mahdolliset kehityskohdat. Tutkimus toteutettiin kvantitatiivisesti Webropol-kyselyohjelman avulla. Tutkimustulosten perusteella saatiin selville, että kongressin ekologisudella on merkitystä vastanneille. Tutkimustulokset, johtopäätökset ja kehitysideat antavat uusia näkökulmia niin toimeksiantajalle, kongressipaikalle, kuin myös muille kotimaisille kongresseille ympäristöasioiden huomioimiseen liittyen. Johtopäätöksistä voi nähdä konkreettisesti, kuinka paljon kongressin kannattaa panostaa omaan vastuullisuuteensa ja ekologiseen kestävyteensä, sekä kuinka paljon tietoisuutta osallistujien joukossa on aiheeseen liittyen. Työssä tullaan painottamaan vastuullisuuden merkitystä kongressituotannossa, ja sitä, miksi kongressille on tärkeää panostaa vastuullisuussuunnitelman tekoon sekä selvittää oman asiakaskuntansa vastuulliset arvot.

Työn toimeksiantajana toimii vuoden 2019 AMK-päivien järjestäjä Savonian Tapahtumapalvelut, joka on mukana ympäri lukukauden suunnittelemassa ja toteuttamassa yhdessä Savonian opiskelijoiden kanssa monenlaisia tapahtumia eri yrityksille heidän toiveidensa mukaan. Savonian Tapahtumapalveluiden lisäksi Kuopion Musiikkikeskus ja Kuopion kaupunki ovat olleet yhdessä luomassa AMK-päivistä ekologisesti kestävämpää kongressia.

Käsitteenä kestävä kehitys on todella laaja, jonka vuoksi päädyimme yhdessä toimeksiantajan kanssa valitsemaan ekologisen näkökulman. Ekologisella eli ympäristöllisellä näkökulmalla tarkoitetaan luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseen ja ympäristönsuojelamiseen liittyviä asioita, joihin kongressituotannossa kuuluvat muun muassa kierrätys, kuljetukset sekä ruokaan liittyvät huomiot. Ekologisen näkökulman lisäksi kestävyteen kuuluvat sosiokulttuurinen ja taloudellinen puoli, jotka termeinä avataan lyhyesti opinnäytetyön toisessa osiossa. Kyseisessä kohdassa keskitytään kestävään kehitykseen ja sen ekologiseen puoleen käsitteenä yksityiskohtaisemmin, sekä poliittisesti tehtyihin kestäväan kehityksen tavoitteisiin. Opinnäytetyön kolmannessa osiossa paneudutaan siihen, miten ekologinen kestävä kehitys näkyy kongressituotannossa, sekä myös esimerkiksi siihen, millainen on vastuullinen kongressikävijä. Kestäväan kehityksen lisäksi tässä opinnäytetyössä tärkeässä osassa tulevat olemaan ilmastonmuutos, ekologinen jalanjälki ja siihen vaikuttavat tekijät, sekä suomalaisten kulutustottumukset.

2 KESTÄVÄ KEHITYS

Kestävyys käsitteenä on vanha ja tarkoittaakin alkuperäisessä merkityksessään asioita, jotka eivät kulu tai rikkoonnu, vaan säilyvät. Kestävän kehityksen tarkoituksena on täyttää ihmisten nykyiset tarpeet vaarantamatta tulevien sukupolvien kykyä vastata omiin tarpeisiinsa. Kestävä kehitys on jaettu kolmeen eri osa-alueeseen: ekologiseen, sosiokulttuuriseen sekä taloudelliseen, joista tässä opinnäytetyössä keskitytään ympäristölliseen eli ekologiseen näkökulmaan. Kuitenkin molemmat niin sosiokulttuurinen kuin taloudellinenkin näkökulma ovat tärkeitä kestävään kehitykseen liittyen, jonka vuoksi käsitteet on määritelty seuraavassa. (Assadourian ja Prugh 2013, 19; Jones 2010, 4; Ojala 2000, 10.)

Sosiokulttuurinen kestävä kehitys käsitteenä pitää sisällään ajatuksen siitä, että pyritään parantamaan ihmisten hyvinvointia sekä vähentämään terveyshaittoja, jotka aiheutuvat esimerkiksi köyhyydestä, työttömyydestä tai ympäristön pilaantumisesta. Sosiokulttuurisessa kestävässä kehityksessä halutaan tehdä asioita sen eteen, että jokainen ihminen pystyisi nauttimaan turvallisesta ja terveellisestä elinympäristöstä, sekä tasavertaisesta kohtelusta. Käsitteen kulttuurinen puoli kuvaa enemmän paikallisuuden säilyttämiseen liittyviä asioita, sillä varsinkin nykypäivänä on tärkeää pitää kiinni paikallisten kulttuuriperintöjen ja paikallisyhteisöjen suojelemisesta. Sosiokulttuuriselle puolelle on ominaista esimerkiksi matkailijan näkökulmasta myös paikallisten palvelujen ja tuotteiden tukeminen, tai yrityksen näkökulmasta taas paikallisen työvoiman palkkaaminen. (Valtion taloudellinen tutkimuskeskus 2005, 2.)

Taloudellinen kestävä kehitys tukee vakaata työllisyystilannetta ja noususuhdanteista talouskasvua. Yhteiskunnan talouskasvu on kestävää silloin, kun talouskasvu tulevaisuudessa on vähintään yhtä suurta kuin tällä hetkellä. Tämän ajatuksen tavoitteena on ylläpitää kaikilla ihmisillä mahdollisuutta korkeaan elintasoon sekä hyviin työmahdollisuuksiin. Suomelle itselleen tällä hetkellä on tärkeää pystyä säilyttämään nykyinen jo pitkään pysynyt korkea tulotaso, jonka turvaaminen edellyttää jatkuvaa parantamista tuottavuudessa, esimerkiksi innovaatioiden eli uusien teknologioiden ja tuotteiden käyttöönoton sekä kehittämisen avulla. Taloudelliseen kestävään kehitykseen kongressimatkailussa liittyvät vahvasti matkailusta muodostuneiden tulojen jääminen paikallisten yhteisöiden ja yksilöiden hyväksi, sekä kestävä investoinnit. (Valtion taloudellinen tutkimuskeskus 2005, 2–3.)

Käsitteitä *kestävä kehitys* ja *vastuullisuus* saatetaan usein nähdä käytettävän toistensa synonyymeinä, sillä molemmat viittaavat koko maapallon ja sen eri yhteiskuntien hyvinvointiin. Kuitenkin monet ovat sitä mieltä, että nämä käsitteet on hyvä pitää erillään toisistaan käsitteiden eriävyyden vuoksi. Kestävään kehitykseen viittaavia suurimpia tekijöitä ovat luonnonvarojen riittävyys, sekä monet muut ympäristöaiheiset kysymykset, toisin kuin vastuullisuudessa, joka on käsitteenä paljon laajempi ja haastavampi määritellä. Yleisimmin vastuullisuus kuitenkin liitetään yritystoimintaan, ja vielä tarkemmin yritys- tai yhteiskuntavastuuseen, joissa painotutaan sosiaalisiin asioihin yrityksen tai yhteiskunnan sisällä. (Talvio ja Välimaa 2004, 39.)

Kestävä kehitys ja ilmastonmuutos ovat vahvasti sidoksissa toisiinsa, sillä kestävä kehityksen avulla ilmaston lämpeneminen on mahdollista pysäyttää, ja täten pelastaa ympäristön tuhoutuvat luonnonvarat. Globaali ilmastonlämpeneminen on tällä hetkellä kriittisemmässä tilanteessa kuin koskaan aikaisemmin historiassa, mikä aiheuttaa jatkuvasti suurempia haittavaikutuksia ympäristöllemme. Näihin haittavaikutuksiin kuuluvat muun muassa eri lajien sukupuutto, merenpinnan nousu, arktisen mannerjään kutistuminen, tartuntatautien leviäminen sekä äärisääilmiöiden nopea yleistyminen ja voimistuminen. Lisäksi ilmastonlämpeneminen lisää kasvihuonekaasujen ja ilmakehän hiukkasten määrää, sekä yläilmakehän otsonikerroksen ohenemista, jotka yhdessä vaikeuttavat ravinnontuotantoamme, sekä vähentävät veden riittävyyttä maapallon eri alueilla. (Mattila 2016, 57; Ojala 2000, 22–23.)

2.1 Ekologinen kestävä kehitys

Ekologinen kestävä kehitys, lyhennettynä ekologisuus, huokuu käsitteenä sanoja kierrätys ja uudelleenkäyttäminen. Tänä päivänä ihmiset ovat riippuvaisia luonnosta ruoan, vaatteiden, veden ja ilman vuoksi, jonka takia yhteiskuntien ja ihmisten päätökset aiheuttavat ilmaston lämpenemistä, sekä monien lajien sukupuuttoa. Asioita ei ajatella enää kestävästi, vaan ajatusmaailma on muuttunut siihen suuntaan, että jatkuvasti on kulutettava ja ostettava uutta. Ajatusmaailmaa tulisikin muuttaa siihen suuntaan, ettei vanhassa tuotteessa ole mitään vikaa, tai jos on, niin se korjataan, jos vain mahdollista. Tavarointa ei tulisi heittää pois, ennen kuin ne ovat aivan käyttökeltomia, jolloin ne tulee myös kierrättää oikein. Herääkin kysymyksiä, kuinka nykypäivänä tulisi elää, ja millaisia päätöksiä yhteiskuntien tulisi tehdä tilanteen vuoksi. Tilanne on uusi, sillä aiemmat sukupolvet eivät ole joutuneet kohtaamaan kyseisiä ongelmia. (Attfield 2003, 1.)

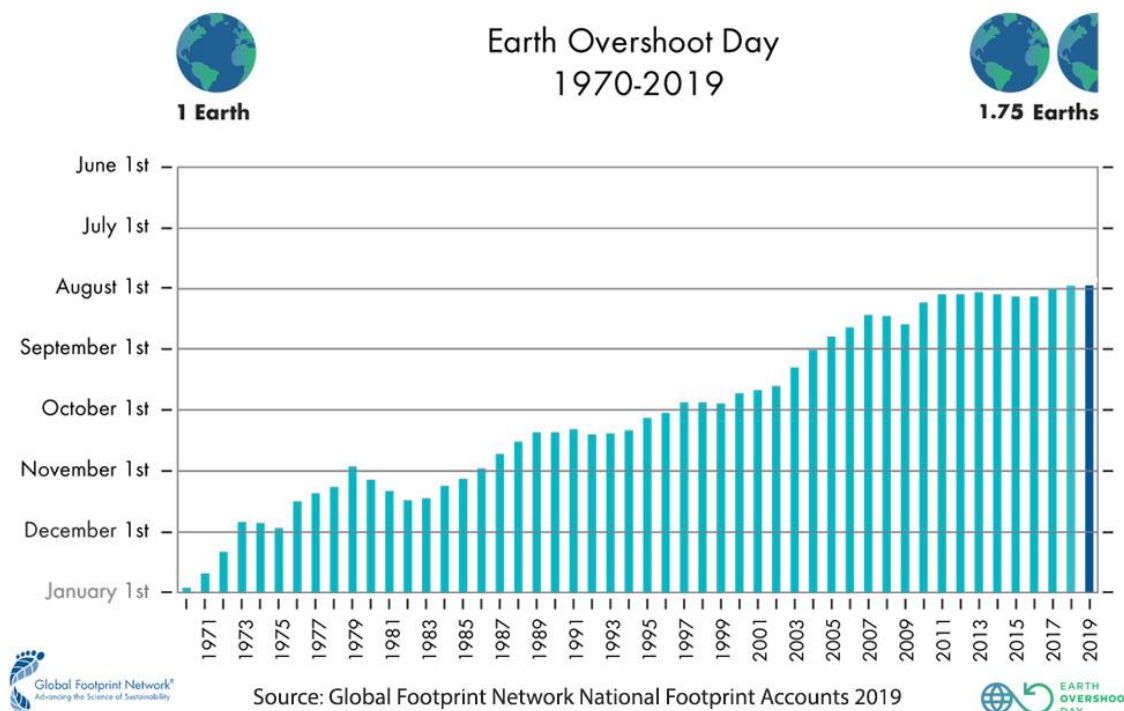
Ruokaa ei tulisi heittää hävikkii ensimmäisen lämmityskerran jälkeen, eikä astioita ostaa kertakäyttöisinä, vaan lainata nämä esimerkiksi muilta tuttavilta tai yrityksiltä. Tämä on ekologisen eli ympäristöllisen kestävä kehityksen idea. Käyttää tavaroita mahdollisimman pitkään ennen kuin ne on heitettävä pois. Lisäksi on todella tärkeää kuluttaa mahdollisimman vähän luontoa, ja toimia luontoystävällisesti. Ympäristöllisestä kestävästä kehityksestä puhuttaessa esille otetaan usein luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen, jota nykypäivänä suuressa osassa maailmaa laiminlyödään. Luonnon monimuotoisuus on yhä silti olemassa, vaikka ympäristö onkin viime vuosikymmenien aikana muuttunut huomattavasti hakkuiden ja maanviljelyiden takia, sekä suurten kansainvälisten kaupunkien kasvamisen vuoksi. Yhä edelleen lukuisia merkittäviä luontoalueita muutetaan maatalouden käyttöön sekä kaupunkien kehittämiseen, joilla on ollut suuret vaikutukset kasvistoon ja eläimistöön. Lukuisien lajien väestöt ovatkin dramaattisesti vähentyneet viime vuosikymmenien aikana. (Hillstrom ja Hillstrom 2003, 29.)

Ekologinen kestävä kehitys pitää sisällään monia yksityiskohtaisia asioita, joihin kuuluvat muun muassa kuljetukset, jätehuolto, energian- ja vedenkulutus, fossiilisten polttoaineiden käyttö sekä ruokahävikki. Näiden lisäksi myös luomu- ja kasvisruoan käytön lisääminen, sekä ympäristöystävällisten aineiden, kuten pesuaineiden käyttö sisältyvät ympäristölliseen kestävyyteen. Lisäksi kiertotalouden huomiointi ja hiilijalanjälkilaskurin käyttö edustavat vihreämpiä valintoja.

2.1.1 Ekologinen jalanjälki

Ekologinen jalanjälki otetaan usein esille kestävästä kehityksestä puhuttaessa, sillä se on yksi monista kestävyuden mittareista. Tämä mittari kertoo havainnollistavasti, kuinka suuri alue hehtaari-määräisesti tarvitaan ihmisen ravinnon, materiaalien ja energian tuottamiseen sekä päästöjen neutraloimiseen. (Borg ja Joutsenvirta 2015, 96.)

Ihmiskunnan ekologinen jalanjälki on jo vuosien ajan ylittänyt reippaasti maapallon kantokyvyn. Kuitenkin vuonna 2019 maapallon kantokyky ylittyi jo 29. heinäkuuta, mikä on historiallisesti varhaisin ajankohta. Maailma käyttää uusiutuvia luonnonvaroja tällä hetkellä hälyttävän suuresti, nimittäin jopa 1,75 maapallon edestä. Global Footprint Networkin tekemästä maailman ylikulutuspäivän vuosi-taulukosta voidaan havaita maapallon kantokyvyn olleen neutraali viimeksi 49 vuotta sitten vuonna 1970 (kuvio 1). Tämä tarkoittaa, että olemme käyttäneet uusiutuvia luonnonvaroja sopusuhtaisesti viimeksi 49 vuotta sitten. (WWF 2019b.)

KUVIO 1. Maailman ylikulutuspäivä 1970-2019 (Global Footprint Network 2019.)

Suomen uusiutuvien luonnonvarojen käyttö on kaksinkertaisesti suurempaa tällä hetkellä suhteessa maailman hiilijalanjälkeen, sillä Suomen osalta uusiutuvat luonnonvarat tuli käytettyä vuonna 2019 jo 5. huhtikuuta. Tilanteessa, jossa koko muu maailma kuluttaisi Suomen tämän hetkisen kulutuksen mukaan uusiutuvia ympäristövaroja, tulisimme tarvitsemaan yhteensä jopa 3,8 maapalloa. Aikaisempina neljänä vuotena Suomen ylikulutuspäivät ovat olleet huhtikuussa lähes samoihin aikoihin (13.4.2018, 11.4.2017, 7.4.2016 ja 13.4.2015). Suurimpia syitä siihen, miksi Suomi kuluttaa ympäristövaroja näin suurella määrällä ovat energia- ja ruokatuotanto, sekä liikenne. (WWF s.a.; WWF 2019a.)

Global Footprint Networkin tekemästä taulukosta nähdään eri maiden uusiutuvien luonnonvarojen kulutus maapallojen mittausasteella vuonna 2019 (kuvio 2). Listatuista maista eniten kallisarvoisia uusiutuvia luonnonvaroja on kuluttanut jopa viiden maapallon edestä Yhdysvallat. Toisella sijalla listassa tulee Australia (4,1). Muut listatut maat ovat kuluttaneet uusiutuvia luonnonvaroja alle 3,2 maapallon edestä, ja Kiina positiivisena yllätyksenä Yhdysvaltoihin verrattuna on kuluttanut yli puolet vähemmän (2,2) uusiutuvia luonnonvaroja.

KUVIO 2. Kuinka monta maapalloa tarvitsisimme, jos eläisimme kuin... (Global Footprint Network 2019.)

2.1.2 Agenda 2030

YK:n (Yhdistyneet Kansakunnat) kestävän kehityksen toimintaohjelma "Agenda 2030" hyväksyttiin 25.9.2015 New Yorkissa järjestetyssä YK:n kestävän kehityksen huippukokouksessa. Tämä YK:n jäsenmaita poliittisesti sitova asiakirja pitää sisällään yhteensä 17 kunnianhimoista päätavoitetta ja 169 alatavoitetta niin ekologiseen, sosiokulttuuriseen kuin taloudelliseenkin kestäväan kehitykseen liittyen (kuvio 3). Kyseinen toimintaohjelma koskee YK:n jäsenmaiden lisäksi kaikkia maailman maita, sillä sen periaatteena on, ettei yksikään maa jäisi kehityksestä jälkeen. Agendan toteuttamisaikaväli on vuosien 2016 ja 2030 välillä. Tavoitteiden ollessa erittäin merkittäviä, ja osalle maista jopa radikaaleja, tulee tästä syystä jokaisella maalla olemaan edessä suuria muutoksia tavoitteiden saavuttamiseksi. (Valtioneuvoston kanslia s.a.)

KUVIO 3. Kestävän kehityksen tavoitteet (Ulkoministeriö s. a.)

Agenda 2030 -toimintaohjelman kestävän kehityksen tavoitteiden (Sustainable Development Goals) suurimpiin pyrkimyksiin kuuluu turvata hyvinvointi koko maailman ympäristölle mahdollisimman kestävällä tavalla, sekä saada poistettua äärimmäinen köyhyys. Äärimmäisen köyhyys poistaminen onkin kaikkien tavoitteiden keskiössä. Näitä ja kaikkia muita Agendan tavoitteita, sekä niiden toteuttamista seurataan säännöllisesti yli 200 eri globaalien indikaattorin avulla, sekä myös valtioiden omien mittarien avulla. (Ulkoministeriö s. a.)

YK:n kestävän kehityksen toimintaohjelmaan liittyvissä neuvotteluissa Suomi painotti eriarvoisuuden poistamista, maapallon kantokyvyn huomioimista, rauhan ja turvallisuuden yhteyttä kehitykseen, sekä sitä, että toimintaohjelman tulee koskettaa kaikkia maailman maita. Suomi valitsi kehitysyhteistyön kohteiksi YK:n Agendaan liittyen 2016-2020 väliselle ajalle naisten ja tyttöjen oikeudet, sekä kehitysmaiden tuloksien vahvistamisen työpaikkojen lisäämisellä. Lisäksi Suomi valitsi kehitysyhteistyössä tavoitteeksi tehdä työtä hyvien demokraattisesti toimivien yhteiskuntien eteen, sekä veden ja energian saatavuuden, elintarviketurvan, ja luonnonvarojen kestävä käytön eteen. (Ulkoministeriö s. a.; Valtioneuvoston kanslia 2016a, 33.)

Kuopion kaupunki julkaisi toukokuussa 2019 esityksen kestävän kehityksen mittareista Kuopion alueella. Esityksessä olevat indikaattorit perustuvat YK:n Agenda 2030 -toimintaohjelman 17 kestävän kehityksen tavoitteisiin. (Kuopion kaupunki 2019b.)

2.1.3 Suomen hallituksen ympäristötavoitteet (2019)

Suomi on onnistunut vähentämään päästöjään vuodesta 1990 lähtien jo lähes yli 21 %, sekä saavuttamaan etuajassa EU:n laatimat vuoden 2020 ilmastotavoitteet. Siitä huolimatta Suomen tarvitsee tiukentaa päästövähennyksiään, jotta päästään Pariisin ilmastosopimuksessa vuonna 2015 säädettyyn 1,5 asteen tavoitteeseen. (Valtioneuvosto s. a.)

Suomen hallituksen kestävän kehityksen tavoitteet (2019).

1. Hiilineutraali maa vuonna 2035.
2. Pyritään olemaan maailman ensimmäinen fossiilivapaa hyvinvointiyhteiskunta.
3. Hiilivarastoja ja -nieluja tullaan vahvistamaan lyhyellä sekä pitkällä aikavälillä.
4. Rakentamisen ja asumisen hiilijalanjälkeä pienennetään.
5. Suomen luonnon monimuotoisuuden heikkeneminen pysäytetään.
6. Suomen roolia kiertotalouden edelläkävijänä vahvistetaan.
7. Ruokapolitiikka muutetaan ilmastoystävällisemmäksi.
8. Kaivosten ympäristönsuojelua parannetaan.
9. Eläinten hyvinvointia parannetaan.

(Lähde: Valtioneuvosto s. a.)

Suomen tavoite olla hiilineutraali maa vuoteen 2035 mennessä, vaatii runsaasti töitä, etenkin fossiilisten polttoaineiden kulutuksen vähentämisen eteen. Globaalien indikaattoreiden avulla on saatu selville, että fossiiliset polttoaineet ja niiden kulutus ovat tällä hetkellä yksi huolestuttavin ilmastotehtävät Suomessa. Fossiilisten polttoaineiden vähentämisen eteen esimerkiksi naapurimaamme Norja on tehnyt Suomeen verrattuna jo tehokkaammin töitä, muun muassa sähköautojen verotuksen laskun ansiosta. Tästä huolimatta Suomi on vahvasti mukana edistämässä Pariisin ilmastosopimuksen toimeenpanoa, sekä osallisena myös kansainvälisessä ilmasto- ja ympäristörahoituksessa, jonka avulla tuetaan ympäristöllisesti kestävästä kehitystä. Suomen ilmastopolitiikka haluaa tukea ilmastomuutokseen ja kestäväan kehitykseen liittyviä tutkimuksia ja investointeja myös puhtaan energian ratkaisuihin. (Ulkoministeriö s. a.)

2.1.4 Suomalaisten kulutuskäyttäytyminen

Yhä useammat suomalaiset ymmärtävät kestävän kehityksen periaatteista ja toimenpiteistä, sekä siitä, miten näiden avulla pystytään vaikuttamaan ihmisten ja ympäristön hyvinvointiin. Maailmassa, jossa energian, materiaalien, ruoan ja veden kulutus kasvaa jatkuvasti, ovat kaikki ihmiset yhdessä kykeneviä etsimään kestävämpiä ratkaisuja. Suomalaisten kulutuskäyttäytymistä tässä osiossa tarkastellaan lentomatkestämisen, kasvisruoan ja ruokahävikin osalta. (Gardner ja Prugh 2016, 27.)

Sitran tekemä survey-tutkimus suomalaisille heinäkuussa 2017 osoittaa, että suomalaiset ovat hyvin tietoisia ympäristöön ja ekologisuuteen liittyvistä kysymyksistä, mutta asenteet ja arvot siirtyvät hyvin hitaalla vauhdilla sanoista tekoihin. Monilla on tiedossa lentämisen suuret päästövaikutukset, mutta tämä ei kuitenkaan tilastoissa käy ilmi, sillä vain viidesosa tutkimuksen vastaajista kertoo ottavansa

ympäristövaikutukset huomioon ulkomaan matkaansa suunnitellessa. Suomalaiset ovat paljon innokkaampia panostamaan esimerkiksi ekologisempiin sähköyhtiöihin, sillä hieman yli neljäsosa vastaajista kertoo omistavansa lomamökin, johon lähes puolet heistä olisivat valmiita ottamaan käyttöön ympäristöystävällisen energiamuodon. (Sitra 2017.)

Lentomatkestamisesta on tullut suomalaisten keskuudessa yksi merkittävimmistä ilmastoa rasittavista tekijöistä, mikä on noussut ristiriitaan jopa henkilöautoilun kanssa. Henkilöautoissa on nykyään keskimäärin aikaisempaa vähemmän matkustajia, mikä nostaa hiilidioksidipäästöjen määrää suhteessa. Tämä tekee yksin matkustavan henkilöautoilijan kasvihuonepäästöistä korkeat, jolloin lentomatkatkin alkavat näyttämään suhteellisen hyviltä vaihtoehdoilta. Tilanteessa, jossa auton käyttöaste on 20-25 prosenttia, ovat ilmastovaikutukset keskimittaisen lentomatkan tasolla. Suomessa yksityisautoilu on hyvinkin yleistä pitkien työ- ja koulumatkojen vuoksi, ja etenkin kaupungeissa, joissa väestökatoa on tapahtunut. Väestökadon vuoksi välimatkat ovat kasvaneet, sekä julkinen liikenne huonontunut tai kadonnut kokonaan. (Yale Climate Connections 2015.)

Suomalaisten lentomatkestaminen voidaan kategorisoida vapaa-ajan matkailuun ja työmatkailuun. Suomen ympäristökeskuksen tekemien tilastojen mukaan vuonna 2017 suomalaiset tekivät yhteensä lähes 5,4 miljoonaa lentomatkaa ulkomaille. Näistä 72 prosenttia koski vapaa-ajan matkailua, ja loput 28 prosenttia työmatkailua. Kotimaan sisäisiä lentomatkoja suomalaiset tekivät noin 750 000, joissa prosentit jakautuivat tasaisemmin vapaa-ajan matkailun (47 %) ja työmatkailun (53 %) suhteen. Suomalaisten suosiossa oleva ulkomaanmatkailu on lisännyt ilmastopäästöjä huomattavasti. Yle uutisoi tammikuussa 2019, että suomalaisten ulkomaanmatkailusta aiheutuvat päästöt ovat jo lähes samalla tasolla henkilöautoilla tehtävistä matkoista aiheutuvien päästöjen kanssa. Suomalaisten lentomatkoista aiheutuva rasitus on tällä hetkellä noin 10 prosenttia kaikista suomalaisten kasvihuonepäästöistä. (Ikävalko 2019-01-15; Suomen ympäristökeskus 2019.)

Ruoka aiheuttaa nykyään jo noin viidesosan ilmastomuutosta kiihdyttävistä päästöistä, mikä on yhtä paljon kuin liikenne. Lihan lisääntynyt kulutus vaikuttaa siihen, kuinka maaperää käytetään esimerkiksi sademetsäalueilla, joissa lihakarjaa varten raivattavat alueet ovat suurimpia tekijöitä metsien häviämisen suhteen. Tällä hetkellä luonnon monimuotoisuudelle suurin uhka globaalisti onkin laajeneva maatalous ja lihantuotanto, minkä vuoksi lihan ja maitotuotteiden kulutusta olisi tärkeää hillitä. (WWF 2016.)

Kesäkuussa 2018 WWF:n julkaisemassa tiedotteessa käydään läpi heidän teettämää tutkimusta ja sen avulla saatuja tuloksia suomalaisten kulutuskäyttäytymiseen liittyen. Tutkimuksesta saatiin selville, että jo 40 % suomalaisista haluaa suosia kasvipainotteista ruokavaliota, jotta he pystyisivät vähentämään oman ruokavalionsa ympäristövaikutuksia. Lisäksi tuloksista selviää, että suomalaiset tietävät aiempaa paremmin keinoista, joiden avulla kyseisiä ympäristövaikutuksia voidaan vähentää. Suomalaisten kuluttajien kiinnostuksen nousu kasviruokaan liittyen johtuu suuresti ympäristöön vaikuttavista tekijöistä, mutta myös taustatrendeistä, eettisyydestä ja terveellisyydestä. National Geographicin tekemän raportin mukaan, globaalisti kaikkien ihmisten ruokavalioiden olisi muututtava kasvipärisiksi.

Kuitenkin maissa, joissa kärsitään jo huonosta ravitsemuksesta, suositeltaisiin lihaa olevan maksimissaan noin kolme prosenttia koko ruokavaliosta. (WWF 2018; Gibbens, Sara 2019.)

Tilastokeskuksen artikkelissa käydään läpi Luken (Luonnonvarakeskus) toteuttamaa tutkimusta, jonka mukaan lihan kokonaiskulutus on kasvanut Suomessa vuosien 2012 ja 2016 välillä samaan aikaan, kun lihattomien kotitalouksien määrä on kasvanut. Nuoret aikuiset ovat monen trendin, mutta myös lihattomuuden edelläkävijöitä, sillä 25-34-vuotiaiden ikäryhmässä on tällä hetkellä eniten lihattomia kotitalouksia. Tutkimuksesta saadaan myös selville, että pienituloiset suomalaiset kuluttavat vähiten taloudessaan lihatuotteita. (Tilastokeskus 2018.)

Ruoan tuhlaaminen on tällä hetkellä valtavissa määrissä ympäri maailmaa, sillä jopa 30 % tuotetusta ruoasta päätyy hävikiksi. Suomen kotitalouksissa ruokahävikin määrä vuositasolla on noin 120-160 miljoona kiloa, mikä vastaa lähes 7800 rekka-autollista ruokaa. Yhtä suomalaista kohti ruokahävikin määrä on noin 23 kiloa per vuosi, mikä tarkoittaa hävikkiä reilun 100 euron edestä. Suomalaiset heittävät ruokaa hävikkiin pääasiassa siitä syystä, että sitä valmistettiin liikaa, ruokaa ei haluttu syödä tai koska sitä jäi lautastähteeksi. Ruoka saattaa joskus näyttääkin ihan normaalilta, mutta siitä huolimatta ei haluta ottaa riskiä, jos ruoka onkin kerennyt jo pilaantumaan. Hävikin vähentäminen olisi tärkeää, sillä pois heitetyn ruoan ympäristövaikutukset ovat täten syntyneet turhaan. (Motiva Oy s. a.)

3 EKOLOGINEN KESTÄVÄ KEHITYS KONGRESSISSA

3.1 Kongressi tapahtumana

Tapahtumat ovat nykypäivänä suuremmassa roolissa ihmisten ja maiden kulttuureissa kuin koskaan aikaisemmin. Erilaiset tapahtumat toimivat loistavana keinona vuorovaikutuksen syventämiseen. Ihmisten välinen vuorovaikutus onkin juuri tapahtumien päätarkoitus. Tänä päivänä maiden hallituksetkin haluavat tukea sekä edistää erilaisia tapahtumia osana niiden taloudellisen kehityksen strategioita, kansakunnan rakentamista ja kohdennettua markkinointia. (Bowdin, Allen, O'Toole, Harris ja McDonnell 2006, 3.)

Tapahtumatuotanto on iso prosessi, joka koostuu monista eri vaiheista. Kuitenkin tärkein niistä on pitkä ja harkittu suunnitteluvaihe. Yleinen viisaus kuuluu, että hyvin suunniteltu on jo puoliksi tehty, joka pätee myös tapahtumatuotannossa. Tapahtumaprosessin päävaiheisiin kuuluvat tapahtuman suunnittelu, toteutusvaihe sekä jälkimarkkinointivaihe. Suunnitteluvaiheessa tärkeintä on määrittellä tapahtuman idea ja teema tarkasti, sillä muuten tapahtuman sisältöä saattaa olla hyvin vaikeaa ymmärtää. Idean ja teeman lisäksi, tulee tapahtuman tavoitteen pohtimiseen käyttää aikaa, sillä sen oleminen on lähes välttämätöntä onnistuneelle tapahtumalle. (Vallo ja Häyrinen 2003, 125, 130, 177.)

Tapahtuma on aina uniikki tilaisuus, josta johtuen kahta täysin samanlaista tapahtumaa on hyvin haastavaa järjestää. Tapahtumat voidaan kuitenkin kategorisoida esimerkiksi koon, muodollisuuden tai sisällön perusteella. Yleisin luokittelutapa on kategorisoida tapahtumat asia- tai viihdetapahtumiin, tai niiden yhdistelmään. Käsitteet eivät kuitenkaan kaikissa tapauksissa ole aina selkeitä, sillä tapahtumiakin saattaa välillä olla haastavaa kategorisoida siitä syystä, että yhdestä tapahtumasta voi löytyä piirteitä monista eri tapahtumatyypeistä. Hyvänä esimerkkinä tässä tapauksessa toimii opinnäytetyön tutkimuskohde, Valtakunnalliset AMK-päivät. AMK-päivissä on piirteitä niin kongressista, kokouksesta, tapahtumasta kuin konferenssistakin. Kyseinen tapahtuma on päätetty kuitenkin kategorisoida kongressiksi sen suurimman täsmäväisyyden vuoksi. (Bowdin ym. 2006, 14; Vallo ja Häyrinen 2003, 73.)

Kongressi on joko kotimainen tai kansainvälinen yleensä useita päiviä kestävä neuvottelu- tai keskustelukokous, jonka aikana järjestetään useita samankaltaisia istuntoja tai rinnakkaisseminareita. Kongresseja järjestetään säännöllisin väliajoin, joko vuosittain tai useamman vuoden välein, ja niihin kokoontuu saman alan ryhmittymän edustajia sadoittain, tai jopa tuhansittain. Esitys- ja keskusteluaiheet kongressissa tulevat kongressinjärjestäjiltä. Kongressien merkitys Suomen elinkeinoelämälle on suuri ja siksi niiden järjestäminen on kannattavaa, etenkin kansainvälisen yhteistyön kehittämiseksi tietyillä tieteenaloilla, sillä kansainväliset kongressit tekevät tunnetuksi suomalaista kulttuuria ja miljöötä. (Rautiainen ja Siiskonen 2003, 14, 25.)

Niin kongresseilla kuin myös muilla tapahtumilla on aina suuri merkitys paikalliselle matkailu- ja palveluelinkeinolle. Kongressin osallistujat käyttävät muun muassa paikallisia majoitus-, ravintola- ja

kuljetuspalveluita, joiden ansiosta kokouspäivien tulot kasvavat huomattaviksi paikalliselle elinkeinolle. Lisäksi kongresseilla on suuri merkitys tapahtumakaupungin tunnetuksi tekemisellä, sillä hyvin hoidettu kongressi on pitkällä aikatahtaimella monipuolista hyötyä tuottava asia. (Rautiainen ja Siiskonen 2003, 14.)

3.2 Ekologisesti vastuullinen kongressitapahtuma

Kongressituotantoon voi liittyä pitkäaikaisia ympäristölle haitallisia tekijöitä, jotka on minimoitava. Epäekologisia asioita minimoitaessa, voidaan puhua ekologisesti kestävämmästä kongressista. Ekologisella näkökulmalla tarkoitetaan niitä toimenpiteitä, joita huomioimalla pystytään tekemään säästöjä liikennesuoritteisiin, energiankulutukseen, jätemäärään sekä materiaalien vähentämiseen liittyen. Ympäristöystävällisen kongressin järjestämisessä on tärkeää keskittyä kestäväan veden käyttöön, päästöjen vähentämiseen, uusiutumattomien luonnonvarojen käytön minimointiin, eettisiin ja kestäviin tuotevalintoihin sekä -hankintoihin. (Jones 2010, 7; Lampinen 2011, 54.)

Ekologisuuteen ja nollahukkaan liittyvä käsite zero waste, kuvaa ekologista kestävyttä entistä tunnollisemmasta näkökulmasta. Se edistää ihmisten sekä fyysistä että henkistä terveyttä, sekä säästää aikaa ja rahaa. Nollahukkaeläminen tarkoittaa jätteetöntä elämää, mikä on täydellisesti mahdotonta nykyajan modernissa yhteiskunnassa. Zero waste - aatteen pohjalta suunniteltu tapahtuma vaatiikin tänä päivänä hyvin paljon järjestäjäorganisaatiolta, minkä vuoksi kyseisen aatteen pohjalta toteutettu kongressi on lähes mahdotonta järjestää. (Sillanaukea 2019, 19–20.)

Jokainen kongressituotantoon kuuluva osio on suunniteltava vastuullisesti, jotta suurelta ympäristön kuormitukselta vältytään. Kyseisiin osioihin kuuluvat jätehuolto, hävikki, hankinnat, kestävämmät ruokavaihtoehdot, kierrätys, monimuotoisuuden säilyttäminen, energian- ja vedenkulutus, yhteistyökumppanit sekä kuljetukset. Yksi tärkeimmistä alueista edellä listattujen jälkeen on muutosten vaikutus, sillä se tapa, jolla kongressi viestii sen kestävydestä, voi inspiroida yleisöä ja muita sidosryhmiä tekemään vastaavia muutoksia heidän omassa elämässään, tai tulevilla tapahtumissa. (Jones 2010, 5.)

Kongressin ympäristölliseen kestävyteen vaikuttaa suuresti sen kansainvälisyys. Kansainvälisiksi kongresseiksi lasketaan ne, joissa osallistujia on vähintään 10 henkeä ainakin kahdesta eri maasta, ja vähintään 20 prosenttia osallistujista ulkomailta tulevia. Lisäksi kongressin on oltava kestoltaan vähintään yhden päivän (4 tuntia) mittainen. Kongressin ekologinen jalanjälki nousee sen kansainvälisyyden vuoksi, sillä ulkomailta saapuvien lentomatkat saastuttavat hiilijalanjäljellään enemmän kuin kotimaisten osallistujien auto-, bussi- tai junamatkat. (Business Finland s. a. a.)

Kestävän kehityksen politiikan toteuttamiseen ei ole oikeata eikä väärää tietä, vaan tärkeintä on seisoa sen säädännön ja suunnitelman takana, joka kongressia luodessa päätetään. Kongressin kestävyyspolitiikkaan tulee sisällyttää kuvaus kongressin kestävydestä ja sen resursseista, sekä listata ylös kongressin kestäväan kehityksen indikaattorit. Edellä mainittujen lisäksi kestävyden pohjalta tulee suunnitella myös kongressin henkilöstön koulutus. (Jones 2010, 11.)

Ekologinen kongressi tulee järjestää ympäristölle suotuisissa tiloissa. Kriteereinä tilalle ovat kestävien materiaalien ja veden vastuullinen käyttö, jätehuoltoon ja kierrätykseen panostaminen, ylimääräisten tavaroiden minimointi, ympäristön monimuotoisuuden huomioiminen, sekä sisätilojen laatuun kuten ilmastointiin ja luonnonvaloon liittyvien ongelmien tarkastelu. (Jones 2010, 80–81.)

3.2.1 Ruoka

Lähi- ja luomutuotanto ovat tärkeä osa ekologista kongressia, sillä lähiruoka on ravintoaineiltaan laadukkaampaa, tuoreempaa ja terveellisempää, kuin ulkomailta tuodut raaka-aineet. Ruokaa ja elintarvikkeita on Suomessa melko helppoa saada lähialueilta. Esimerkiksi Kuopiossa järjestetyillä AMK-päivillä 2019, leivät ja jälkiruoat saatiin tilattua paikalliselta Liepuska Oy:ltä. Elintarvikkeet ja muut ruokatuotteet on hyvä hankkia mahdollisimman läheltä tapahtumapaikkaa myös siitä syystä, jotta kuljetuksista aiheutuvat päästöt pysyisivät kohtuullisina. (Ojala 2000, 19.)

Lähiruoan lisäksi kasvisruokaan on hyvä kiinnittää huomiota, sillä se on tuotannollisista syistä ekologisempaa ja ilmasto vaikutuksiltaan pienempää, sekä myös terveellisempää kuin kanan tai punaisen lihan syönti. Ruoantuotannosta aiheutuvia ympäristövaikutuksia ei voida koskaan kokonaan välttää, mutta se ei ole tarpeen, sillä maapallo kestää kuitenkin kohtuullisen ruokatuotannon rasituksen. Kohtuullinen rasitus olisi nykytilanteeseen verrattuna kuitenkin huomattavasti pienempi rasitus. Ruoankulutuksesta aiheutuvia ympäristövaikutuksia voidaan pienentää vähentämällä juuri lihatuotteiden käyttöä sekä lisäämällä ravintorikkaita kasviksia ruokiin. (Mattila 2016, 50–51.)

Ruokahävikki on tällä hetkellä yksi haastavimmista tekijöistä tapahtumien ekologisuuteen liittyen, vaikka sen vähentämiseen on keksitty jo monia eri tapoja. Käsitteenä ruokahävikki tarkoittaa alun perin syömäkelpoista ruokaa, joka on syystä tai toisesta päätynyt roskiin tai biojätteeksi. Kongressin ruokiin tarvittavien elintarvikkeiden määrä tulee laskea tarkasti osallistujamäärän perusteella. Jos tapahtumasta jää hävikkiä, tulee sille aina keksiä jokin muu käyttötarkoitus kuin poisheittäminen. Esimerkiksi kuivuneista leivistä saa tehtyä krutonkeja ja hieman parhaat päivänsä nähneistä hedelmistä smoothieita. Ruokaa ei tulisi heittää pois sillä perusteella, ettei kukaan sitä enää tarvitse. Hävikkiruokaa voi tarjota esimerkiksi applikaatioiden avulla, joiden tarkoituksena on vähentää ravintoloiden hävikin määrää. Muita hävikin vähentämisen keinoja on esimerkiksi tarjota ylijäämiä halvemmalla hinnalla lähiympäristön yrityksiä työntekijöille, tai tekemällä yhteistyötä yhdistysten kanssa, jotka auttavat vähäosaisia. Kuitenkin vanhentuneet tai pilaantuneet ruoat ja elintarvikkeet tulee aina heittää hävikkiin. (Motiva Oy s. a.)

3.2.2 Kierrätys ja jätehuolto

Jäteongelmat 2010-luvulla eivät ole ratkaistavissa pelkän jätehuollon tai oikeanmuotoisen jätteiden lajittelunkaan avulla. Jätteet syntyvät tuotantoon ja kulutukseen perustuvasta elämäntavasta, jota edes oikeanlainen lajittelu ei pysty tekemään kestäväksi kehityksen mukaiseksi. Tämä ei silti tarkoita etteikö asioiden eteen kuuluisi tehdä mitään. Virallisesti jätteellä tarkoitetaan esinettä tai ainetta, jonka sen omistaja on poistanut, aikoo poistaa tai on velvollinen poistamaan käytöstä. Jatkuvasti

suurentuva kuluttaminen vie asioita huonompaan suuntaan. Pakkausmuovi sekä muu kulutustavaroista syntyvä jätte ovat uusiutumaton luonnonvaraa, joilla on mittavia haittavaikutuksia ympäristölle, ja etenkin merille, jonne iso osa jätteistä päätyy. Vuonna 2004 pakkausmuovin osuus Euroopassa on ollut jo jopa 38 % kaikesta kulutetusta muovista. (Dewulf ja Langenhove 2006, 281; Ojala 2000, 142–144.)

Kiertotalous tarkoittaa materiaalien ja raaka-aineiden hyödyntämistä taloudessa mahdollisimman pitkään. Tämän tarkoituksena on vähentää ympäristön kuormittamista ja jätteen syntymistä. Materiaalien tehokkaan hyödyntämisen ja ympäristöystävällisen liiketoiminnan lisäksi kiertotalouden tarkoituksena on luoda uusia innovaatioita, saaden yrityksiä luomaan enemmän aineettomia palveluja konkreettisten tuotteiden sijaan. Kiertotalous siirtää elinkaarensa lopussa olevat tavarat uusiksi resursseiksi, sulkee materiaalien energiakiertoja teollisissa systeemeissä sekä minimoi jätteet. Siirtymien kohti kiertotaloutta merkitsee muutoksia perinteisessä tuotanto-kulutusjärjestelmässä tuotesuunnittelusta jätehuoltoon. Esimerkiksi muovijätteitä oikeaoppisesti kierrättämällä, voidaan niistä jälkikäteen valmistaa esimerkiksi astioita, vaatteita tai vaikka muovipusseja kaupan kassoille. (Valtioneuvoston kanslia 2016b, 13.)

Yleisimpiä kierrätyspisteitä tapahtumissa ovat muovi-, seka-, kartonki-, paperi-, lasi-, metalli- ja biojäte, sekä näiden lisäksi pullonpalautusalue. Kierrätyspisteiden on tärkeää olla kongressissa ihmisten näkyvillä, ja niitä on oltava myös runsaasti kongressin kokoon suhteutettuna. Lisäksi kierrätysastioissa on ekologista käyttää kestäviä ratkaisuja välttämällä muoviastioita ja -pusseja. Kaatopaikkajätteen määrä kongressissa on pyrittävä minimoimaan, jonka vuoksi tärkeimmäksi jätteeksi lajittelun kannalta muodostuu komposti eli biojäte. Jätteitä, jotka voidaan polttaa tai kompostoida, kuten paperit, pahvit ja biojätteet, ei tule sijoittaa kaatopaikalle. Tässä asiassa on edistytty huomattavasti, sillä EU-maissa kaatopaikoille sijoittuvan biohajoavan jätteen määrä vähentyi vuosien 1999 ja 2016 välillä jopa 75 %. (Dewulf ja Langenhove 2006, 247; Jones 2010, 301–303.)

Jätteen keräys- ja kuljetusjärjestelmällä on hyvin pieni vaikutus ilmastotekijöihin, sekä energialähteiden kokonaiskulutukseen. Jätehuoltoon liittyen kongressinjärjestäjän tulisi pohtia mahdollisimman ympäristöystävällistä toimitusketju-vaihtoehtoa, tarkastella energiatehokkuutta, sekä ottaa selvää paikallisesta jätehuollosta. Jätehuoltoa huomioidessa olennaista on muistaa jätteiden minimointi ja resurssien hyödyntäminen. Kongressi voi tehdä rajoituksia esimerkiksi osallistujille, sillä he todennäköisesti tuottavat ylimääräistä jätettä ilman kongressin asettamia rajoituksia. Kongressituotannossa on suunniteltava etukäteen, minkälaista tuotantojätettä mahdollisesti syntyy kongressia pystyttäessä, sen aikana ja sen jälkeen, jotta toimenpiteitä pystytään tekemään jätemäärän vähentämisen eteen. Kongressijärjestäjien on oltava tietoisia vaihtoehtojen kestävyyshierarkiasta, jotta kierrätys ja kompostointi sekä materiaalien uudelleenikäyttö tulevat toteuttamiskelpoisiksi. (Dewulf ja Langenhove 2006, 262; Gardner ja Prugh 2016, 218; Jones 2010, 17, 301.)

Paperittomuus vaikuttaa jätteiden määrään, jonka vuoksi se on järkevää ottaa käytäntöön. Paperittomuus onnistuu ylimääräisen tulostuksen ja paperisten esitteiden välttämällä, sekä paperisen materiaalin sähköistämisen avulla. Todistetusti on selvää, että palvelujen sähköistyminen on ekologista

sekä elämää helpottavaa. Verkon kehittymisen ansiosta muun muassa mahdollistuneet puhelinneuvottelut matkustamisen sijaan, kotona työskentely verkon avulla sekä e-lehtien lukeminen, ovat yhdessä johtaneet pienempiin hiilidioksidipäästöihin. Tutkijat Ozcan ja Apergis tekivät vuonna 2017 tutkimuksen, jonka tavoitteena oli tutkia Internetin käytöstä aiheutuvia hiilidioksidipäästöjä vuosien 1990-2015 välillä. Tutkimuksessa huomattiin, että yhden prosentin lisäys Internet-käyttäjissä vähensi hiilidioksidipäästöjä 0,02 prosentin verran. Täten tämän pienenkin vaikutuksen perusteella, tietotekniikan ja Internetin käyttö parantavat ilmanlaatua. (Apergis ja Ozcan 2017, 1, 8; Jones 2010, 301, 315.)

Ekologisessa kongressissa pyritään hankkimaan kaikki mahdollinen käytettynä tai lainausperiaatteella. Jos kuitenkin on tarve ostaa asioita uutena, tulee niiden olla paikallisesti tuotettuja, kestävästi kasvatettuja, uudelleen kierrätetyistä materiaaleista valmistettuja, luonnonmukaiseksi sertifioituja, oikeudenmukaisella työllä tehtyjä, kemikaalittomia tai reilun kaupan tuotteita. Mitä useamman kriteerin uudet hankinnat täyttävät, sitä kestävämpiä valintoja ne ovat. Tärkeintä kuitenkin on ostaa mahdollisimman vähän uutena. Kongressin osallistujia voi myös kehottaa etukäteen ottamaan omat juomapullot mukaan, sekä pitää kongressissa tarjolla ainoastaan uudelleenkäytettäviä astioita ylimääräisen jätteen vähentämiseksi. (Jones 2010, 228–229, 301, 323.)

3.2.3 Kuljetus ja liikenne

Liikenne nykypäivänä on välttämätön ja suuri osa modernia yhteiskuntaa, mikä on ristiriidassa kestävä kehityksen ajatusmallien kanssa, joiden edellytyksenä on tuottaa päästöjä mahdollisimman vähän. Kaupunkien tekeminen liian riippuvaiseksi moottoriliikenteestä aiheuttaa monenlaisia ongelmia, joihin kuuluvat muun muassa jo monesti mainittu ilmastonmuutos, sekä arvokkaan maaperän katoaminen uusien teiden ja pysäköintialueiden vuoksi. (Gardner ja Prugh 2016, 177; Ojala 2000, 11.)

Kuljetus kongressipaikalle on tehtävä osallistujille mahdollisimman helpoksi, sekä tuoda ekologisimmat vaihtoehdot, kuten kävely ja pyöräily, selkeästi näkyviin. Pitkäkestoisen ja suuren kongressin ajaksi voi kongressinjärjestäjä harkita ottavan käyttöön lainattavia pyöriä, jotta ylimääräiseltä taksilla ajamiselta vältytään. Julkisilla kulkuneuvoilla liikkuminen on hyvä tehdä henkilöautoa helpommaksi matkustustavaksi, sekä nostaa samalla sen tuomia ympäristöetuja. Yhteistyö paikallisen liikenteen kanssa, esimerkiksi suunnitteleamalla erikoisreitit kongressitapahtuman ajaksi, on hiilidioksidipäästöjä vähentävä ratkaisu. Tämä tulee kuitenkin markkinoida hyvin. Neuvot julkisella liikenteellä saapumiseen on hyvä löytyä nettisivuilta, jotta osallistujat voivat punnita eri vaihtoehtojen välillä. Verkkoisivustolle voi myös suunnitella hiilijalanjälkilaskurin, jonka avulla yleisö pystyy laskemaan eri kuljetusmuotojen hiilijalanjäljen, joka täten voi mahdollisesti vaikuttaa hänen matkustusvalintoihinsa. (Jones 2010, 167–168.)

Yksilöautoilu on epäekologisin matkustusvaihtoehto, ja siksi parkkimaksut ovat tärkeä ratkaisu. Parkkimaksun hinnan voi valita siten, että se hillitsee autoilun kysyntää, mutta on suuruudeltaan kuitenkin vielä inhimillinen. Täydet henkilöautot voi palkita halvemmalla parkkilipukkeella tai yksi vaihtoehto on periä vihreä vero kaikilta muilta kuin täysiltä autoilta. (Jones 2010, 167.)

Kongressia varten tarvitaan runsaasti tavaroita, hyödykkeitä ja palveluita. Ympäristölle parhain tapa on saada nämä kaikki hankinnat lähiseuduilta tai mahdollisimman läheltä tapahtumapaikkaa, jotta hiilidioksidipäästöt pysyvät maltillisina. Tähän kuuluvat kaikki kongressiin liittyvät kuljetukset, eli laite-, ruoka- ja elintarvikekuljetukset. (Jones 2010, 146.)

Kuljetusten ja liikenteen kestävyuden keskeisimpiä indikaattoreita ovat eri matkustustapojen käyttöaste, keskimääräinen ajomatka henkilöä kohti, sekä hiilidioksidipäästöt henkilöä kohden jokaiselle kuljetusmuodolle. Kongressin jälkeen on tärkeää kerätä tietoa osallistujien matkustustavoista esimerkiksi kyselyn avulla, ja luoda täten paras mahdollinen kuljetussuunnitelma osallistujia varten tulevaisuudessa. (Jones 2010, 139–141, 169.)

3.2.4 Energian- ja vedenkulutus

Ympäristöystävällisessä kongressissa käytetään energiaa säästäen, sekä hyödynnetään uusiutumat-
tomien energiamuotojen sijasta uusiutuvia, jotka ovat tällä hetkellä maailman runsain energian-
lähde. Kongressipaikaksi on tärkeää valita energiatehokas tila, joka on sitoutunut käyttämään uusiu-
tuvia energiavaroja. Kongressia voi käyttää myös esittelynä kestäväälle energiantuotannolle. Kongres-
sin aikana on syytä suosia olosuhteiden salliessa biopolttoaineita, sekä tarkistaa jälkeinpäin ohjel-
man aikana käytetty energiankulutus, jotta tulevien kongressien kulutusmalleja on helpompi arvi-
oida. (Dewulf ja Langenhove 2006, 21; Jones 2010, 79; Ojala 2000, 11.)

Talousveden kulutus voi olla hyvinkin suurta useita päiviä kestävässä kongresseissa. Talousvesi tar-
koittaa kaikkea sitä vettä, jota käytetään juomavetenä, ruoan valmistukseen tai muissa kotitalous-
tarkoituksissa kongressin aikana. Talousvettä ei ole esimerkiksi siivoukseen tai pyykinpesuun käy-
tetty vesi. Siivoukseen liittyen vedenkulutukselle on ekologisesti huomattavan tärkeää käyttää kemi-
kaalittomia puhdistus- ja siivoustuotteita kemikaalisten sijaan. Lisäksi siivouksessa on oleellista käyt-
tää mahdollisimman vähän vettä, joka onnistuu siten, ettei siivoukskärrissä kanneta vettä ämpäreit-
tään vaan ainoastaan suihkepulloissa. Myös siivouksmoppien tulee olla valmiiksi kostutettuja, mikä
vähentää veden tarvetta siivouksen aikana. Vedenkulutusta kongressissa voidaan vähentää alenta-
malla vedenpainetta, käyttämällä alhaisemman virtauksen hanoja tai käyttämällä sen kaltaisia hanan
kiinnikkeitä, joissa on automaattinen pysäytysmekanismi. (Jones 2010, 182–184; Lampinen 2011,
45.)

3.2.5 Yhteistyöt ja sponsorointi

Yhteistyöt ja sponsorointi tulevat olemaan tulevaisuudessa yksi avain kestävämpään kongressituo-
tantomoon, sillä niiden avulla löydetään uusia ratkaisuja ja innovaatioita. Esimerkiksi eri kaupunkien
väliset yhteistyöt auttavat kaupunkeja näkemään asiat eri tavoin. Tie kestävämpiin ja uudistuneisiin
kongresseihin avautuu juuri jakamisen ja yhteistyön avulla. (Newman ja Jennings 2008, 186.)

Yhteistyökumppaneiden ja sponsorien osalta on välttämätöntä ajaa samoja kestäviä aatteita kuin kongressi. Tämän lisäksi sponsoreita valitessa on vastuullista kiinnittää huomiota paikallisiin yrityksiin. Yhtenä potentiaalisena yhteistyövaihtoehtona toimii esimerkiksi kaupunkipyörien mainostus tai yhteistyö kongressikaupungin julkisen liikenteen kanssa. Kuitenkin kongressin koosta riippuen, sponsorit ja niiden määrä voivat olla todella vaihtelevia, sillä mitä isompi kongressi, sitä suuremmat yritykset ovat kiinnostuneita sponsoroimaan suuren näkyvyyden vuoksi. (Jones 2010, 48–50, 146, 293.)

3.2.6 Viestintä

Puhuttaessa vastuullisesta kongressista, on viestinnällä siinä suuri merkitys. Viestintä kongressissa jaetaan kahteen eri sektoriin, kongressia edeltävään viestintään ja viestintään kongressin aikana. Kongressia edeltävään viestintään kuuluvat tiedotteet julkaisuista, sähköpostitse lähetetyt uutiskirjeet, mainonta, verkkosivusto kokonaisuudessaan, kongressia edeltävät painetut ohjelmat, sekä lip-puihin liitetyt materiaalit. Uutiskirjeet ja sähköpostiviestit ovat yksi suosituin tapa viestiä osallistujille ja sidosryhmille kongressista etukäteen. Uutiskirjeet voivat sisältää esimerkiksi uutisia, kontakteja tai konsepteja. Lisäksi niissä voidaan esitellä kongressin ekologisia tavoitteita tai selittää esimerkiksi osallistujien osuudesta kongressin ekologisiin suunnitelmiin. (Jones 2010, 58–64.)

Viestintä paikan päällä ennen kongressin alkamista on henkilöstölle todella tärkeää, jotta työntekijät osaavat viestiä kongressin ekologisista arvoista ja ratkaisuista oikein osallistujille. Tapahtuman ekologisiin asioihin liittyvän lyhyen tiivistelmän voi jakaa ennen tapahtuman alkua myös esimerkiksi henkilöstön sähköpostiin. Kongressissa paikan päällä on viestinnän oltava selkeää. Uusien persoonallisten viestintäkeinojen käyttö on hyödyllistä, jotta viestityt asiat jäävät paremmin mieleen. Kongressiin voi suunnitella esimerkiksi vihreän nurkkauksen, jossa esiteltäisiin vaikka kompostista tehty pieni puutarha. Mitä persoonallisempi viestinnän keino kestäväyyteen liittyen on, sen parempia kannustimia voidaan yleisölle tarjota saadakseen heidät innostumaan kierrätyksestä ja kompostoinnista. (Jones 2010, 59, 67–70.)

3.2.7 Kongressin jättämä hiilijalanjälki

Jotta kongressista aiheutuvaa hiilijalanjälkeä voidaan vähentää mahdollisimman paljon, on pyrittävä kasvattamaan julkisen liikenteen käyttöä, sekä lisäämään kierrätettävän ja kompostoitavan jätteen määrää suhteessa kaatopaikkajätteeseen. Hiilijalanjälki mitataan neljän eri sektorin avulla, joista ensimmäinen on kongressia varten järjestetty liikenne, mukaan lukien linja-auto-, henkilöauto- ja taksi-kuljetukset. Näitä mitataan ajoneuvojen määrän perusteella, ei matkustajamäärän perusteella. Tämä on yksinkertaista silloin, kun tiedetään osallistujien lukumäärä, eri kuljetusmuotojen prosentuaaliset määrät, autojen käyttöaste sekä postinumero tai kaupunki, josta kongressiin osallistujat ovat matkustaneet. (Jones 2010, 19, 21.)

Toinen sektori pitää sisällään ne liikennemuodot, jotka kulkevat kongressista riippumatta päivittäin, kuten esimerkiksi julkinen linja-autoliikenne, sekä lentoliikenne. Kolmannessa sektorissa mitataan

energiankulutusta sekä jätehuollon määrää. Neljäs ja viimeinen osio pitää sisällään vedenkulutuksen mittarit sekä hotelleissa majoittujien CO₂-päästöt, joka tarkoittaa majoittujien ja öiden määrä hotelleissa kongressin aikana. (Jones 2010, 22–25.)

3.2.8 Vastuullinen kongressikävijä

Vastuullisuus käsitteenä voidaan nykypäivänä liittää yritystoiminnan lisäksi lähes kaikkeen, niin myös kongressimatkailuun. Vastuullinen matkustaminen jaetaan tyypillisesti kahteen eri osioon: eettiseen ja ekologiseen. Ekologinen puoli ilmaisee sitä, kuinka paljon matkustaja kuluttaa luonnonvaroja matkustaessaan päämääräänsä, ja kuinka hän toimii matkakohteessa. Eettinen puoli taas havainnoi sitä, kuinka paljon matkailija on valmis tukemaan paikallisuutta matkansa aikana. Vastuullisen kongressimatkailijan edellytyksiin kuuluu lukematon määrä myös muita asioita, joita ovat esimerkiksi muun kulkuvälineen kuin lentokoneen suosiminen, ympäristömerkityissä tai mahdollisimman ekologisissa majoitusmuodoissa yöpyminen, sekä tietysti roskaamattomuus ja halu suojella luontoa. Kongressikohteen itsessään tulisi myös valistaa ihmisiä vastuullisesta matkailusta, sekä tukea paikallisia yrittäjiä tapahtumassaan. (Kalmari ja Ketola 2009, 19.)

Vastuullinen kongressikävijä on valistunut ihminen, jolla on halu toimia kongressimatkallaan mahdollisimman eettisesti ja ekologisesti oikein esimerkiksi syömällä kasvisruokaa ja kulkemalla kohteessa kävellen, sekä ostamalla paikallisia matkamuistoja. Jokaisen matkailijan on nykypäivänä helppoa kasvattaa pienillä teoillaan paikallisten ihmisten hyvinvointia, sekä vähentää kuluttamista, esimerkiksi kantamalla aina mukanaan omaa juomapulloa ja kangaskassia. Ohje kongressimatkailijalle ja kaikille muillekin matkailijoille on se, että älä jätä matkustamatta matkustuskohteeseesi, vaan tee se vastuullisesti. (Kalmari ja Ketola 2009, 17.)

4 VALTAKUNNALLISET AMK-PÄIVÄT 2019

4.1 Tapahtuman kuvaus

Valtakunnalliset AMK-päivät 2019 järjestettiin Kuopion musiikkikeskuksella 8.-9. toukokuuta 2019. AMK-päiviä on järjestetty vuosittain jo vuodesta 1997 lähtien. Ensi vuonna kyseinen tapahtuma tullaan järjestämään Metropolia ammattikorkeakoulussa Helsingissä 6.-7. toukokuuta 2020.

Tämän kotimaisen kongressin teemana vuonna 2019 oli Vaikutu. Kongressin rinnakkaisessiot liittyivät ammattikorkeakoulutuksen vaikuttavuuteen viestinnän, yritysyhteistyön, koulutuksen ja digitalisaation näkökulmista. Rinnakkaisessioita kongressissa oli yhteensä seitsemän kappaletta, joista yksi oli englanninkielinen, ja muut suomenkielisiä. (Savonia s. a.)

4.2 Kuopio kongressikaupunkina

Kuopio tunnetaan kansainvälisesti myös nimellä "The Capital of Lakeland". Tämä Pohjois-Savon keskus Kallaveden rannalla on vuonna 2018 ollut 9. suurin kaupunki Suomessa 118 664 asukkaallaan. Lisäksi Kuopio on ollut 9. sijalla Suomen kongressikaupunkeja vertaillessa vuosina 2016, 2017 ja 2018. (Kuopion kaupunki 2019a; Kuopio-Tahko Markkinointi 2019.)

Kongressien merkitys viime vuosina on kasvanut Suomessa, kuten myös kongressien määrä. Tähän vaikuttavat muun muassa talouskasvu, matkustamisen helppous nykypäivänä, yhteistöiden ja etenkin kansainvälisten yhteistöiden yleistyminen, sekä liiketoiminnan kansainvälinen kasvattaminen. Kuopiossa järjestettävien kongressien määrän nousu johtuu osaksi KCB:n (Kuopio Convention Bureau) toiminnan aloittamisesta vuoden 2017 alussa, jonka tarkoituksena on pitää huolta Kuopion alueen kongressimatkailun ylläpitämisestä sekä sen kasvattamisesta.

Suomessa Business Finland ja Visit Finland ovat tehneet viime vuosina tutkimuksia pääasiassa kansainvälisiin kongresseihin liittyen, jonka vuoksi kotimaisten kongressien määristä ei ole tarkkoja tietoja. AMK-päivien ollessa kotimainen kongressi, olisivat siihen liittyvät tilastot olleet hyödyllisempiä ja luotettavampia. Jotta kuitenkin saadaan jonkinlaista näkökulmaa Kuopion kongresseihin liittyen, otetaan tarkasteltavaksi Kuopiossa järjestetyt kansainväliset kongressit, joita järjestettiin vuonna 2018 ennätysmäärä (33 kpl). Eron voi nähdä jo vertailussa edellisvuoteen 2017, jolloin kansainvälisten kongressien määrä oli ollut vain 17 kappaletta. Alla olevasta taulukosta nähdään erot tilastoissa vielä pidemmällä aikavälillä (taulukko 1).

TAULUKKO 1. Kansainväliset kongressit paikkakunnittain 2006-2018 (Business Finland s. a. a.)

Kansainvälisten kongressien määrä Kuopiossa vuosina 2006-2018		
Vuosi	Kongressien lukumäärä	Osallistuneiden lukumäärä
2018	33	1991
2017	17	1364
2016	9	775
2015	14	1371
2014	5	464
2013	5	403
2012	7	582
2011	6	683
2010	8	820
2009	4	750
2008	8	910
2007	6	660
2006	8	1020

4.3 Suomen merkittävimpien kongressikaupunkien vertailu

Kotimaisten kongressien vähäisestä tilastotiedosta johtuen vertaillaan Suomen kongressikaupunkeja kansainvälisten kongressien perusteella. Vuonna 2018 Suomessa järjestettiin kansainvälisiä kongresseja yhteensä 752 kappaletta, joissa oli kaiken kaikkiaan ollut lähes 89 000 osallistujaa, kertoo Business Finland. Tämän ja monen muun syyn lisäksi, Suomi on valittu vuonna 2018 koko maailman parhaimpien kongressimaiden listalla sijalle 19. (Business Finland s. a. b; Business Finland s. a. c.)

Alla olevan taulukon perusteella nähdään kansainvälisten kongressien määrän kehitys vuosien 2002 ja 2018 välillä Helsingin, Tampereen, Turun, Jyväskylän ja Kuopion alueella (taulukko 2). Jokaisen viiden kaupungin kongressimäärät ovat nousseet useilla sadoilla prosenteilla 16 vuoden aikana. Suurin prosentuaalinen muutos kongressimäärässä on kuitenkin ollut Kuopiossa (825 %), mikä voi johtua osittain KCB:n toiminnan aloittamisesta, jota ennen kongressimääriä ei tilastoitu systemaattisesti.

TAULUKKO 2. Kansainvälisten kongressien jakautuminen kaupungeittain Suomessa (Business Finland s. a. a; Rautiainen ja Siiskonen 2003, 18.)

Kansainväliset kongressit Suomessa vuosina 2002 ja 2018				
	2002		2018	
Kongressikaupunki	Kansainvälisten kongressien määrä	Osallistujien määrä	Kansainvälisten kongressien määrä	Osallistujien määrä
Helsinki	85	19 110	329	46 844
Tampere	35	7 820	81	9 100
Turku	25	3 640	57	5 268
Jyväskylä	9	1 600	46	4 784
Kuopio	4	1 250	33	1 991

4.4 Kuopion Musiikkikeskus

Valtakunnallisten AMK-päivien 2019 tapahtumapaikka Kuopion musiikkikeskus kuuluu Kuopion ja Pohjois-Savon suosituimpiin kulttuuriasemiin. Kuopion kaupungin omistama Musiikkikeskus toimii Kuopion kaupunginorkesterin kotina, sekä lisäksi oppilaitoksena kolmelle eri taidealan organisaatiolle: Kuopion konservatoriolle, Savonia Ammattikorkeakoulun Musiikin ja Tanssin yksikölle, sekä Taideyliopiston Sibelius-Akatemian yksikölle. (Kuopion Musiikkikeskus s. a.)

Kuopion Musiikkikeskus on ottanut käytäntöön konkreettiset toimet ympäristöllisesti kestävämmän toiminnan eteen. Musiikkikeskuksella on käytössä ympäristöystävällinen sähköyhtiö Kuopion Energia, jonka lisäksi Musiikkikeskuksen tiloissa tehdään energiankulutuksen seuranta ja toimenpiteitä energiankulutuksen vähentämiseksi päivittäin, muun muassa valaistuksen osalta (Kuhanen 2019-10-01).

Musiikkikeskuksella ekologisuus näkyy heidän kunnianhimoisissa kierrätystavoitteissaan, sekä siinä, että heillä suositaan kokouksiin siirryttäessä ekologisia kulkuvaihtoehtoja, kuten kaupunkipyörien käyttöä ja kävelemistä. Heillä pyritään jatkuvasti paperittomuuteen, jätteiden minimoimiseen, sekä kertakäyttövälineiden vähentämiseen tai niiden kokonaan käytöstä poistamiseen. Jätteistä lajitellaan lasit, metallit, sekajätteet ja paperit, sekä bio-, muovi- ja kartonkijätteet. Paristot ja pienakut toimitetaan eteenpäin, kun niitä on kertynyt riittävästi, ja sähkölaitteita varten tilataan erillinen keräysastia, kun tarvetta sille ilmenee. Lisäksi Kuopion Musiikkikeskuksella on tarkoituksena korjata aina vanhat kalusteet ennen kuin uusia ostetaan (Kuhanen 2019-10-01).

Musiikkikeskuksella toimivassa ravintolapalvelu Kanresta Oy:ssä lasketaan ruokamäärät aina ennen tapahtumaa tarkasti osallistujamäärän mukaan, jonka ansiosta ruokahävikin määrät jäävät pieniksi.

Samassa rakennuksessa sijaitsevassa opiskelijaravintolassa myydään tapahtumista jääneitä ylijäämiä lounasruokailuissa maanantain ja perjantain välillä, kertoo Kanrestan ravintolapäällikkö Savolainen (2019-09-06). Kanrestalla on keskusteltu myös yhteistyön mahdollisuudesta eri yhdistysten kanssa, jotka voisivat myydä tai jakaa ylijäämiä eteenpäin. Tällaisia yhteistöitä ei ole kuitenkaan hävikin satunnaisuuden vuoksi nähty tarpeellisiksi. AMK-päivien kaikki ruokavaihtoehdot tehtiin paikan päällä Kuopion musiikkikeskuksella, jonka lisäksi tapahtumassa tarjottiin kuopiolaisen leipomoyritys Liepuskan valmistamia leipiä sekä jälkiruokia. Kaikki tarjotavat ruoat kongressissa olivat täten paikallisia.

4.5 Toimeksiantaja

Opinnäytetyön toimeksiantaja Savonian Tapahtumapalvelut suunnitteli yhdessä Musiikkikeskuksen kanssa yhteisistä säädöksistä, suunnitelmista ja tavoitteista ympäristöllisesti kestävämmän kongressin eteen. Savonian Tapahtumapalveluiden rooli oli järjestää AMK-päiviin liittyvät yhteiskuljetusaikataulut osallistujille Kuopion alueella, sekä hoitaa yhdessä Savonian muotoilija-opiskelijoiden kanssa tarvittavat hankinnat, kuten esimerkiksi sisustusrekvisiitat kongressia varten. Lisäksi Tapahtumapalvelut oli suunnittelemassa kaikille kongressiin osallistuneille jaettavia lahjakasseja ja niiden sisältöä.

Jokainen AMK-päiville osallistuja valitsi itse matkustustapansa Kuopioon, sillä Tapahtumapalvelut eivät olleet suunnittelemassa kaukoliikenteen kuljetuksia. Kuopion alueen yhteiskuljetukset oli järjestetty keskiviikkona (8.5.2019) aamulennolla saapuville suoraan Kuopion lentokentältä Musiikkikeskukselle. Tämän lisäksi keskiviikkona opiskelijakuntien edustajat kuljetettiin Musiikkikeskukselta Mikrokadun kampuksella sijaitsevaan rinnakkaissessioon, josta oli myös paluukyyti keskustan hotelleille. Kongressin toisena tapahtumapäivänä (9.5.2019) oli järjestetty yksi kuljetus Musiikkikeskukselta lentotasemalle rautatieaseman kautta (Kuosmanen 2019-09-27).

Savonian muotoilija-opiskelijoilla oli vastuu tapahtuman sisustukseen ja rekvisiittaan liittyvistä asetuista ja hankinnoista. Muotoilija-opiskelijat olivat ottaneet uudelleenkäyttöperiaatteen erinomaisesti huomioon tuotoksissaan ja hankinnoissaan. Tapahtumassa olleista sisustuskankaista suurin osa oli käytettyjä, sekä myös myyntikojut, joiden ilmettä ainoastaan ehostettiin hieman teemaan sopivammaksi. Opasteisiin kongressissa oli käytetty jämmämateriaaleja muotoilun työpajojen varastoista, ja myös tapahtuman erilliset naulakot oli lainattu Kuopion Muotoiluakatemiaalta. Kukka-asetelmia varten oli käytetty vanhoja puulankkujen pätkiä, sekä lainattu maitotonkkia tuttavilta. Iltaseremonian tanssitilaan oli hankittu paljon rekvisiittaa kirpputoreilta, kuten esimerkiksi puutuolit ja seinävaatteet. Lisäksi iltaseremoniaa varten hankitut sombrerohatut ja persoonalliset maljakot olivat löytyneet Opistotien kampuksen varastolta (Iivarinen 2019-09-18).

5 KVANTITATIIVINEN TUTKIMUS

5.1 Tutkimuksen tavoite

Tämän kvantitatiivisen eli määrällisen tutkimuksen tavoitteena oli selvittää kuinka tärkeää Valtakunnallisten AMK-päivien (8.-9.5.2019) ekologinen kestävyys oli osallistujille. Lisäksi tutkimuksen avulla saatiin tietoa osallistujien vastuullisista valinnoista, sekä heidän tietoisuudesta kestäväan kehitykseen ja vastuullisuuteen liittyen. Tutkimuksen avulla selvitettiin myös, kuinka onnistunut kongressi AMK-päivät oli ekologisesta näkökulmasta.

5.2 Tutkimusmenetelmät

Tämä tutkimus päätettiin toteuttaa määrällisenä eli kvantitatiivisena tutkimuksena. Kvantitatiivinen tutkimus on yksi empiirisistä tutkimustyypeistä, joka eroaa kvalitatiivisesta eli laadullisesta tutkimuksesta siten, että jo ennen tutkimuksen aloittamista edellytetään esiyymmärrystä tutkittavasta ilmiöstä, sekä ilmiön eri tekijöiden välisistä suhteista. Kvantitatiivisessa tutkimuksessa on keskeisessä roolissa käsitteiden määrittelyt sekä johtopäätökset aiemmista teorioista ja tutkimuksista. Määrällisessä tutkimuksessa tarkoituksena on käsitellä tutkittavia asioita tilastollisin menetelmin ja numeroin. Tämän tutkimuksen tutkimustyyppiä valittiin sähköinen survey-tutkimus, jossa käytettiin sähköistä Webropol-kyselyalustaa. (Kananen 2015, 196.)

Määrällisessä tutkimuksessa tietoja kerätään eri mittareiden avulla, joista tässä tutkimuksessa sopivimmaksi valikoitui sähköinen Webropol-kysely. Tähän päädyttiin siitä syystä, että tämän avulla tutkimusongelma pystyttiin selvittämään sekä parhaiten että helpoiten. Kyselytutkimuksen etu muihin tutkimusmenetelmiin verrattuna on sen avulla saatu laaja tutkimusaineisto selkein vastauksin, sekä tämän tutkimustyyppin avulla säästetty tutkijan aika. Lisäksi huolellisesti laadittua kyselylomaketta on helppoa tarkastella suunnitteluvaiheessa, ja myös analysoida tuloksia jälkeinpäin sähköisesti tietokoneen avulla. Tutkimusmenetelmän avulla saatuja tuloksia esitettiin havainnollistavin kuvioin sekä sanallisesti.

Tutkimuksen kohderyhmään kuuluivat kaikki AMK-päiville osallistuneet, mukaan lukien näytteilleasettajat ja järjestäjät, joita oli kaiken kaikkiaan yhteensä 402 kappaletta. Osallistujat olivat eri opetusalojen ihmisiä ympäri Suomea. Kyselylomakkeen linkki lähetettiin osallistujille sähköpostitse, jonka lisäksi linkki oli löydettävissä AMK-päivien Internet-sivuilta.

5.3 Tutkimuksen toteutus

Tutkimus käynnistyi helmikuussa 2019 tutkimusaiheen rajaamisella ja tutkimuskysymysten määrittämisellä. Helmikuusta eteenpäin parin kuukauden ajan paneuduin intensiivisesti aiheeseen ja tutkimukseen liittyviin teorioihin, joiden pohjalta lähdin suunnittelemaan sähköistä kyselylomaketta. Kyselylomaketta suunniteltaessa aihe täytyy olla tarkasti rajattu ja tutkimuskysymykset huolellisesti valittuna, sekä tietoisuus aiheesta ja siihen liittyvistä teorioista hyvä. Tutkijan on oltava varma siitä,

että lomakkeessa esitetyt kysymykset antavat vastauksen selvitettäviin tutkimuskysymyksiin ja -ongelmiin, sillä lomakkeen kysymyksiä ei voida muuttaa enää sen jälkeen, kun kyselylomakkeet on lähetetty osallistujille ja tutkimustulokset kyselystä saatu. Kyselylomake hyväksyttiin AMK-päivien aikaan (8.-9.5.2019), josta alle viikon sisällä kyselyn linkki lähetettiin osallistujille. Vastausaikaa kyselyyn oli noin kaksi viikkoa (15.-28.5.2019). (Kananen 2008, 14.)

Webropol-kysely valittiin yhdessä toimeksiantajan kanssa sen kustannustehokkuuden, helppokäyttöisyyden sekä nopeuden vuoksi. Kyselyn vastauksia ja tuloksia oli helppo seurata Webropolin tekemien valmiiden taulukoiden ansiosta niin vastausaikana kuin vastausajan päättymisen jälkeenkin. Sähköinen kysely toteutettiin ainoastaan Suomen kielellä kongressin kotimaisuuden vuoksi.

Kyselylomakkeessa on hyvä lajitella kysymykset eri aihepiireihin, sillä tämä selkeyttää sekä vastaajan työtä vastatessa, että tutkijan työtä tuloksia analysoidessa. Tätä tutkimusta varten tehdyssä sähköisessä kyselyssä kysymyksiä oli yhteensä 15 kappaletta, joiden aihepiirit jakautuivat seuraavanlaisesti (taulukko 3). Kyselyssä esitetyt kysymykset 1-2 kartoittivat vastaajan perustietoja. Kyselyn kysymyksistä 3-4 viittasivat vastaajan vastuullisuuteen ja kysymykset 5-6 vastaajan matkustamiseen AMK-päiville. Kyselyn kysymykset 7-10 kartoittivat vastaajan mielipiteitä AMK-päivien vastuullisuuteen liittyen. Kohta 11 viittasi vastaajan osallistuneisiin rinnakkaissessioihin, ja kohdat 12-14 kartoittivat vastaajan mielipiteitä AMK-päiviin liittyen yleisesti. Viimeinen kysymys (15) koski vastaajan vapaaehtoista palautetta tapahtumasta. Lomakkeeseen valitut kysymystyypit olivat avoimia tekstikysymyksiä, sekä valinta- että monivalintakysymyksiä.

TAULUKKO 3. Kyselylomakkeen rakenne.

Kysymysnumero kyselylomakkeessa	Aihealue
1-2	Taustatiedot
3-4	Vastuullisuuden merkitys
5-6	Matkustustapa AMK-päiville
7-10	AMK-päivien vastuullisuus vastaajan näkökulmasta
11	Rinnakkaissessiot
12-14	Vastaajan mielipide AMK-päivistä kokonaisuudessaan
15	Avoim palaute

Sähköpostiin lähetetyn kyselylinkin etuina ovat sen helppous ja nopeus, mutta haittapuoliakin löytyy. Yleisimpiä haasteita verkkokyselyissä ovat roskapostivaara, vastaajien osaamistaso, tekniset ongelmat ohjelmissa tai yhteyksissä, sekä alhainen vastausprosentti, joka jää usein vain noin 10 prosenttiin. Jotta vastaajia saataisiin mahdollisimman paljon, on kyselylomakkeen saatekirjeestä pyrittävä tekemään mahdollisimman ytimekäs ja houkutteleva, sillä puuduttavan pitkä teksti saattaa laskea

vastaushalukkuutta. Saatekirjeestä sain omasta sekä ohjaavan opettajan mielestä tehtyä ytimekkään ja informatiivisen, ja sitä myötä houkuttelevan. Kysely lähetettiin 402 henkilölle, joista yhteensä 78 vastasi kyselyyn. Lopullinen vastausprosentti kyselyssä oli 19,5 %. Vastauksilla ei kuitenkaan ollut kiire, joten vastausaikaa olisi voitu pidentää ja täten lähettää kyselyyn liittyvä muistutusviesti vielä kahden viikon jälkeenkin, jonka ansiosta vastausprosenttia olisi voitu saada suuremmaksi. Kyselyn suljettua 28.5.2019, lähdin analysoimaan tutkimuksesta saatuja tuloksia Webropolin valmiiden taulukoiden sekä Excelin avulla, josta etenin suoraan pohtimaan johtopäätöksiä ja kehitysideoita. (Kananen 2015, 208, 215.)

5.4 Tutkimuksen reliabiliteetti ja validiteetti

Tutkimuksen luotettavuutta kuvataan kahdella pääkäsitteellä, joita ovat validiteetti sekä reliabiliteetti. Tutkimuksen pätevyys eli validius tarkoittaa, että tutkimuksella mitataan juuri sitä, mitä on ollut tarkoituskin selvittää. Validiteettia on vaikeaa tarkastella jälkempäin, joten huolellinen suunnittelu ja tutkimuskysymysten rajaaminen on tärkeää. Tutkimus voidaan lukea onnistuneeksi silloin, kun sen avulla saadaan luotettavia vastauksia ja tuloksia tutkimuskysymyksiin liittyen. Tämä onnistuu, kun lomakkeen kysymykset ovat tutkimusongelmaan viittaavia sekä selkeitä vastaajalle, jotta vastaaja pystyy ymmärtämään kysymykset oikein. (Heikkilä 2008, 29–31.)

Tässä opinnäytetyössä validiteetti on mielestäni onnistunut, sillä käytin keväällä 2019 runsaasti aikaa kyselyn suunnitteluun ja aiheeseen liittyvän viitekehityksen tutkimiseen, jonka ansiosta sain muodostettua lomakkeen kysymyksistä tutkimusongelmaan viittaavia, ja täten vastauksista myös luotettavia. Samalla lomakkeen aihepiirit muodostuivat selkeiksi ja helposti hahmotettaviksi. Kyselylomake näytettiin ennen kyselyn julkaisua monelle kolmelle opettajalle, jotka antoivat kehitysideoita. Täten lomakkeesta saatiin entistä informatiivisempi ja ymmärrettävämpi. Opinnäytetyön tutkimusmenetelmien avulla saadut tulokset antoivat vastaukset asetettuihin tutkimusongelmiin.

Tutkimuksissa, joissa validiteetti on kunnossa, tarkoittaa se yleensä myös sitä, että reliabiliteettikin on kunnossa. Reliabiliteetti tarkoittaa tutkimustulosten pysyvyyttä, eli sitä, että jos sama tutkimus toistetaan, tulevat tutkimustulokset olemaan samat. Reliabiliteetti kertoo tutkimustulosten tarkkuudesta ja kriittisyydestä, joita tutkimuksessa ei voida painottaa liikaa. Reliabiliteetille ensimmäinen edellytys on se, että tutkimus on rakennettu tarkasti asetettujen kriteerien mukaan, jotka on tehty tieteellistä tutkimusta varten. Lisäksi kyselyyn vastanneen kohderyhmän on edustettava tutkittavaa perusjoukkoa, jotta tuloksia voidaan pitää luotettavina. Luotettavan tilastotiedon kannalta 20-30 %:n vastausprosentit eivät anna määrällisessä tutkimuksessa tarpeeksi luotettavaa tietoa tutkimusongelmaan liittyen. Tässä tutkimuksessa reliabiliteetti näkyy sekä hyvin että huonosti. Tulosten luotettavuutta lisäävät Webropolin valmiit taulukot, jotka ovat estäneet tulosten virheellisyyden, mutta alhainen vastausprosentti (19,5 %) on laskenut tutkimustulosten luotettavuutta. (Heikkilä 2008, 185; Kananen 2008, 77, 81.)

Tässä opinnäytetyössä tutkimuksen lopullinen vastausprosentti 19,5 (78 kpl) on tilastollisesti epäluotettava luku. Siitä huolimatta, että tämä lähes 20 %:n vastausprosentti on tilastollisesti kaukana

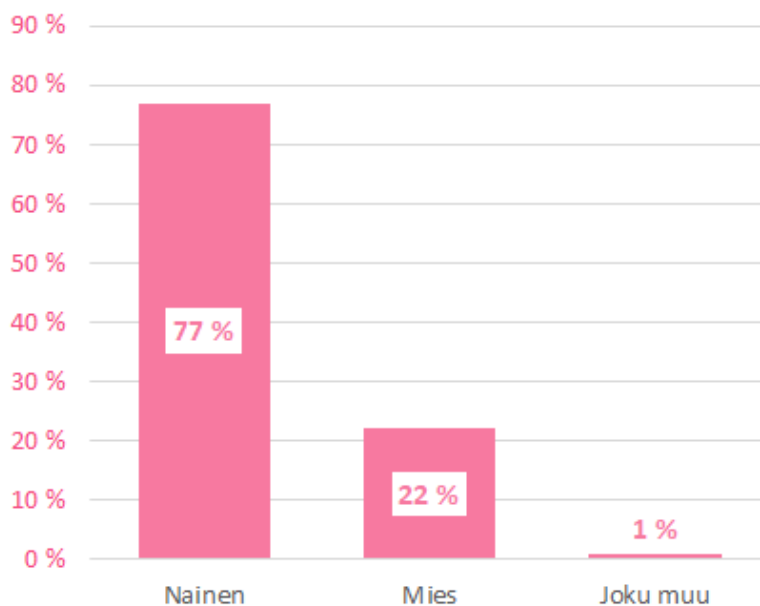
luotettavasta tutkimuksesta, ei se tarkoita sitä, että tutkimustulokset olisivat väärä. Tutkimukseen osallistunut vastausjoukko edusti homogeenistä joukkoa, sillä kaikki vastaajat olivat suomalaisia opetusalan ihmisiä, jonka ansiosta saatiin vastauksia tutkittavaan asiaan, eli suomalaisten näkemyksiin ekologisuudesta ja vastuullisuudesta. Tutkimustulokset eivät ole alhaisen vastausprosentin vuoksi suoraan yleistettävissä suuriin joukkoihin, vaan ovat ainoastaan suuntaa-antavia. (Kananen 2015, 263.)

Vastausjoukon luotettavuuteen liittyen on mahdollista, että kyselyyn on käynyt kongressin nettisivuilta löytyvän avoimen kyselylinkin kautta vastaamassa henkilö, joka ei osallistunut AMK-päiville. Tämän vuoksi kohderyhmä ei välttämättä ole luotettava. Lisäksi vastauksissa on aina valehtelun mahdollisuus, vaikka tässä kyselytutkimuksessa vastausprosessi oli tehty mahdollisimman lyhyeksi, ja kysymykset esitestaajien ansiosta selkeiksi ja helposti ymmärrettäviksi. Epäluotettavuutta tässä tutkimuksessa aiheuttaa myös se, että kyselyyn on voinut käydä vastaamassa useaan kertaan.

6 TUTKIMUSTULOKSET

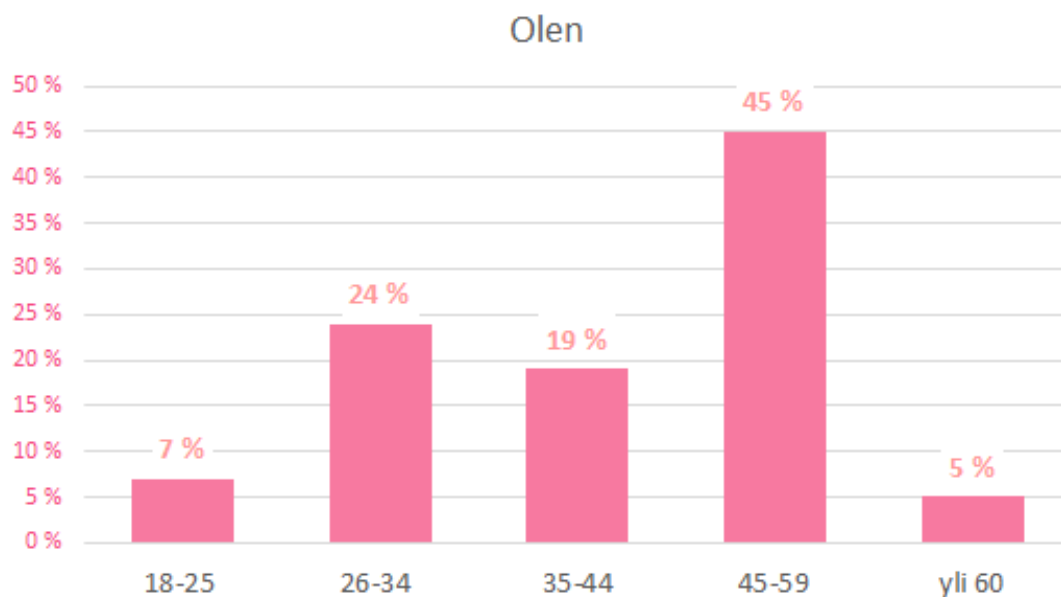
6.1 Taustatiedot

Kyselyn kahdessa ensimmäisessä kysymyksessä kartoitettiin vastaajan perustietoja, ikää ja sukupuolta (kuviot 4 ja 5). Suurin osa vastaajista (n=78) oli naisia eli 77 %, miehiä 22 % ja 1 % (1 kpl) kertoi olevansa joku muu.

KUVIO 4. Sukupuoli (n=78).

Tutkimukseen osallistuneista vastaajista (n=78) suurin osa oli 45-59-vuotiaita jonka jälkeen suuruusjärjestyksessä tulivat 26-34 vuotiaat (24 %), 35-44 vuotiaat (19 %), 18-25 vuotiaat (7 %) ja viimeisenä yli 60 vuotiaat (5 %).

KUVIO 5. Ikäjakama (n=78).

6.2 Vastuullisuuden merkitys vastaajalle

Kyselylomakkeen kohdassa kolme selvitettiin vastaajien vastuullisia arvoja, sekä heidän mielipiteitään vastuullisuudesta (kuvio 6). Vastanneista (n=78) yli 80 % kertoi olevansa samaa tai täysin samaa mieltä väitteen ”otan huomioon arkipäivän valinnoissani ekologisuuden ja vastuullisuuden” kanssa. Se käy tuloksista monin tavoin ilmi, sillä suurin osa vastaajista kertoo suosivansa luomuruokaa, sekä paikallisia ja kotimaisia tuotteita. Näiden lisäksi lähes 55 % vastaajista (n=78) suosii mielellään myös kasvisruokaa.

Kuten aikaisemmin on mainittu, ovat ilmastotekijät tänä päivänä vahvasti näkyvillä ihmisten arkielämässä ja varsinkin mediassa. Tämän osion viimeinen väite ”ilmastotekijät vaikuttavat matkustusvalintoihini” rajasi vastaajien mielipiteitä aiheeseen liittyen hyvin tasaisesti. Vastanneista (n=78) yhteensä 52 % oli sitä mieltä, etteivät ilmastotekijät vaikuta heidän matkustusvalintoihinsa, kun taas 43 % vastasi näillä tekijöillä olevan merkitystä.

Väite	Täysin samaa mieltä	Samaa mieltä	En osaa sanoa	Eri mieltä	Täysin eri mieltä
Otan huomioon arkipäivän valinnoissani ekologisuuden ja vastuullisuuden.	23 %	63 %	6 %	8 %	0 %
Suosin kasvipohjaista ruokavaliota.	19 %	36 %	6 %	35 %	4 %
Valitsen ruokatuotteet vastuullisuuden perusteella.	12 %	47 %	15 %	23 %	3 %
Suosin luomuruokaa ja luomutuotteita.	13 %	47 %	5 %	31 %	4 %
Suosin paikallisia ja kotimaisia tuotteita.	33 %	59 %	3 %	4 %	1 %
Otan aina tai lähes aina ruokakauppaan mukaan kangaskassin, vähentääkseni muovin ylimääräistä kulutusta.	46 %	25 %	6 %	19 %	4 %
Ilmastotekijät vaikuttavat matkustusvalintoihini.	10 %	33 %	5 %	39 %	13 %

KUVIO 6. Vastaajien (n=78) vastuullisuus.

Kyselyn kohdassa neljä oli tarkoitus selvittää kuinka paljon tapahtuman vastuullisuus vaikuttaa vastaajaan (kuvio 7). Tuloksista nähdään, että lähes kolme neljäsosaa vastaajista (n=78) oli samaa tai täysin samaa mieltä siitä, että tapahtuman vastuullisilla aatteilla ja toimintatavoilla on heille merkitystä. Yli 80 % vastasi osallistuvansa mieluusti ekologisesti järjestettyihin tapahtumiin, jonka lisäksi lähes joka kolmas kertoo, että voisi jättää osallistumatta epäekologisesti järjestettyyn tapahtumaan. Tapahtuman vastuullisuudesta vastaajat eivät kuitenkaan olleet kiinnostuneita selvittämään etukäteen, sillä lähes 70 % vastaajista (n=78) kertoi, ettei ottaisi selvää asiasta etukäteen. Tähän syynä voi olla se, etteivät kongressit välttämättä viesti nykypäivänä vastuullisuudestaan verkkosivuilla tai mediassa niin paljon kuin kannattaisi, vaan keskittyvät markkinoimaan tapahtumaa yleisesti. Tästä

huolimatta sama määrä vastaajia (n=78) eli lähes 70 % kertoi kiinnittävänsä huomiota tapahtuman vastuullisiin toimiin paikan päällä.

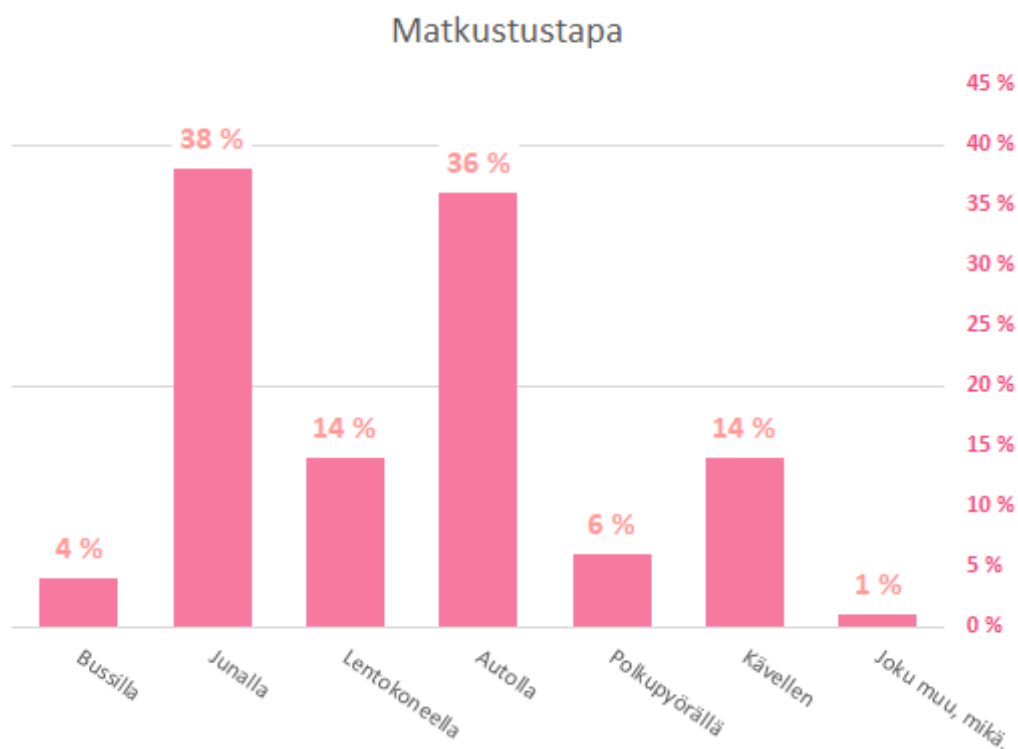
Jotta ilmastonkuormitusta ja matkustuksesta aiheutuvia päästöjä saataisiin vähentymään, on tärkeää nykypäivänä muistaa etäyhteyden mahdollisuus kokouksissa. Enemmistö (64 %) vastaajista (n=78) kertoi olevansa samaa tai täysin samaa mieltä viimeisen väitteen kanssa ” Olisin valmis osallistumaan kokouksiin mieluummin etäyhteyden välityksellä kuin matkustamalla itse kokouskohteeseen”.

Väite	Täysin samaa mieltä	Samaa mieltä	En osaa sanoa	Eri mieltä	Täysin eri mieltä
Tapahtuman vastuullisilla aatteilla ja toimintatavoilla on minulle merkitystä.	27 %	46 %	18 %	9 %	0 %
Osallistun mieluummin tapahtumiin, jotka on järjestetty ekologisesti.	30 %	51 %	15 %	4 %	0 %
Voisin jättää osallistumatta tapahtumaan, joka on järjestetty epäekologisesti.	8 %	24 %	31 %	28 %	9 %
Otan selvää etukäteen tapahtuman vastuullisuudesta.	3 %	8 %	20 %	56 %	13 %
Kiinnitän huomiota tapahtuman vastuullisuuteen paikan päällä.	22 %	46 %	18 %	11 %	3 %
Olisin valmis osallistumaan kokouksiin mieluummin etäyhteyden välityksellä kuin matkustamalla itse kokouskohteeseen.	28 %	36 %	18 %	14 %	4 %

KUVIO 7. Tapahtumien vastuullisuuden merkitys vastaajille (n=78).

6.3 Vastaajan matkustustapa Valtakunnallisille AMK-päiville

Kyselylomakkeen kohdassa viisi selvitettiin vastaajien matkustustapoja AMK-päiville (kuvi 8). Vastaaja pystyi valitsemaan 1-3 vaihtoehtoa. Vastaajista (n=78) suurin osa (38 %) kertoi tullessa junalla, ja toiseksi eniten (36 %) tultiin henkilöautolla. Seuraavaksi suosituimpia vaihtoehtoja olivat lentokone (14 %), kävely (14 %), polkupyörä (6 %) ja linja-auto (4 %), joiden lisäksi yksi vastaajista kertoi seuranneensa AMK-päiviä sosiaalisen median kautta.

KUVIO 8. Vastaajien (n=78) matkustustavat Valtakunnallisille AMK-päiville.

Lomakkeen kohdassa kuusi selvitettiin osallistujan matkustustavan valintaan vaikuttavia syitä (kuvio 9). Vaihtoehtoja oli useampia, mutta aikataulut ja matkan helppous vaikuttivat selkeästi eniten matkustusvalintoihin. Muita matkustusvalintaan vaikuttavia syitä merkittävyysjärjestyksessä olivat ekologisuus, ainut järkevä vaihtoehto huonojen kulkuyhteyksien vuoksi, edullisuus sekä organisaation suositukset. Lisäksi 5 % vastaajista (n=78) kertoi kyseessä olleen joku muu syy. Moni tuli kauem-paa, joten siksi nopeat ja helpot matkustustavat, tässä tapauksessa juna ja auto, menivät reilusti muiden vaihtoehtojen edelle. Monet kertoivat vastauksien lisätiedoissa tulleen yhteiskyydillä, mikä on hyvä lisätieto tapahtuman vastuullisuuteen liittyen, sillä autosta aiheutuvat ilmastokuormitukset muuttuvat ekologisempaan suuntaan, kun auton kyydissä on ollut useampi kuin yksi kongressiin osallistuja.

	Henkilömäärä	Prosenttiosuus
Tämä oli aikataulullisesti parhain vaihtoehto.	32	41 %
Tämä oli ekologinen vaihtoehto.	6	8 %
Tämä oli edullinen vaihtoehto.	5	6 %
Tämä oli helpoin vaihtoehto.	22	28 %
Tämä oli suositeltu vaihtoehto organisaation puolelta.	3	4 %
Tämä oli ainut järkevä vaihtoehto huonojen kulkuyhteyksien vuoksi.	6	8 %
Jokin muu syy, mikä?	4	5 %

KUVIO 9. Vastaajien (n=78) matkustustapojen valintaan johtaneet syyt.

6.4 AMK-päivien vastuullisuus osallistujan näkökulmasta

Kyselyn kohdassa seitsemän keskityttiin AMK-päivillä huomioituihin ekologisesti vastuullisiin asioihin, jotka näkyivät osallistujille kongressissa (kuvio 10). Tässä kohdassa suurin osa vastaajista ei osannut kertoa mielipidettään. Vastausprosentti jokaisen väitteen *En osaa sanoa* - sarakkeen kohdalla oli jopa 22 ja 56 prosentin välillä. Seuraavat lueteltavat asiat sekä niiden perässä olevat prosentit kertovat siitä, kuinka hyvin tai todella hyvin kyseiset asiat oli vastaajien (n=78) mielestä otettu huomioon AMK-päivillä. Kierrätettävät astiat (65 %), posliini- ja lasiastiat (72 %), paikallinen lähiruoka (74 %), ruokatarjoilut (70 %) ja kuljetukset (42 %).

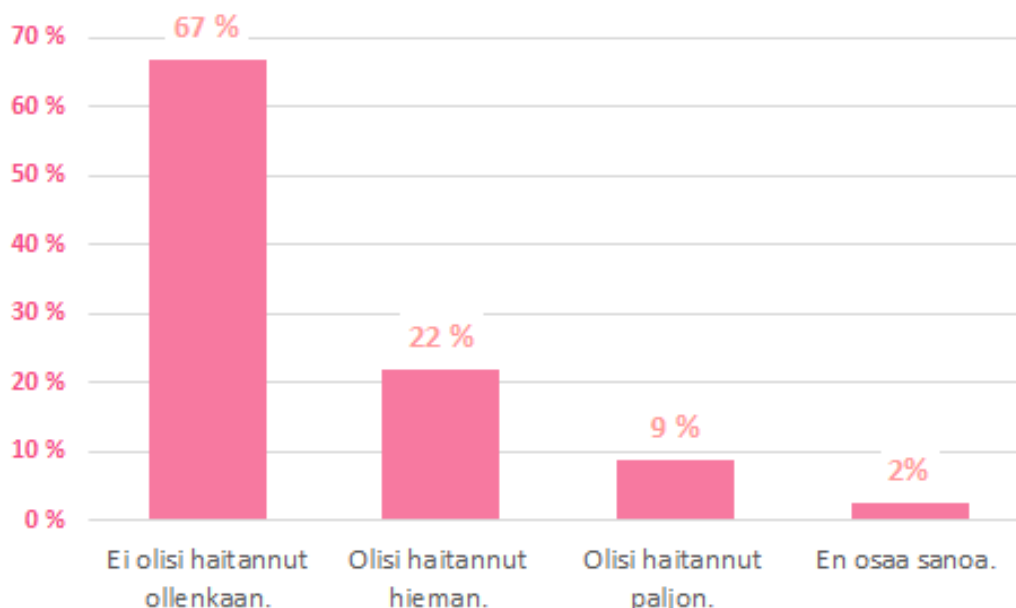
Pestäviin posliini- ja lasiastioihin, ruoan paikallisuuteen ja ruokatarjoiluihin vastaajat olivat kaikista eniten tyytyväisiä. Kierrätettäviin astioihin ja kuljetuksiin taas kaikista vähiten. Monet osallistujista matkustivat junalla tai omalla autolla tapahtumapaikalle, joten kuljetuskohta jäi siitä syystä monille varmasti epävarmaksi.

	Todella hyvin	Hyvin	En osaa sanoa	Huonosti	Todella huonosti
Kierrätettävät astiat	19 %	46 %	22 %	8 %	5 %
Posliini- ja lasiastiat	16 %	56 %	23 %	4 %	1 %
Paikallinen lähiruoka	29 %	45 %	26 %	0 %	0 %
Ruokatarjoilut	28 %	42 %	22 %	8 %	0 %
Kuljetukset	9 %	33 %	57 %	1 %	0 %

KUVIO 10. AMK-päivillä huomioitu vastuullisuus eri osa-alueittain vastaajien mukaan (n=78).

Kyselylomakkeen kohdassa kahdeksan selvitettiin, kuinka paljon osallistujia olisi haitannut, jos lounaalla olisi ollut tarjolla ainoastaan kasvisruokavaihtoehtoja (kuvio 11). Enemmistöä (67 %) vastaajista (n=78) tämä tilanne ei olisi haitannut ollenkaan, ja vain yhdeksää prosenttia vastaajista tämä olisi haitannut paljon. Hieman tämä tilanne olisi haitannut viidesosaa vastaajista.

Jos AMK-päivien lounastarjoilussa olisi ollut ainoastaan kasvisvaihtoehtoja, olisiko se haitannut sinua?

KUVIO 11. Kasvisruoka kongressissa (n=78).

Kyselylomakkeen kohdissa 9 ja 10, oli tarkoitus selvittää avointen tekstikysymysten avulla mihin ekologisesti vastuullisiin asioihin vastaaja itse oli kiinnittänyt huomiota AMK-päivillä, ja mitkä asiat taas olisi hänen mielestään voitu ottaa paremmin huomioon. Kolmea vastuullisesti huomioitua asiaa ylis-tettiin lomakkeen kohdassa yhdeksän, joita olivat paperittomuus, kierrätys, sekä ruokien paikalli-suus. Näiden lisäksi kaikille osallistujille jaettu lahjakassi ja sen sisältö, saivat paljon kehuja hyöty-käyttöperiaatteestaan. Kangaskassiin ei ollut painettu Savonian logoa, jonka vuoksi kassia pystyy käyttämään entistä monipuolisemmin tapahtuman jälkeen. Myös paikallisen RPS:n (Rock Paper Scis-sors) olut lahjakassissa oli erittäin iloinen yllätys vastauksien perusteella monelle.

Kierrätys ja kierrätettävät materiaalit olivat näkyneet osallistujille selkeästi. Puiset ruokailuvälineet, kompostoitavat kahvimukit, paperittomuus sekä se, ettei vettä tarjoiltu kongressissa pulloista, olivat tehneet suuren vaikutuksen tapahtuman kävijöille. ”Muovia ei ollut muutoinkaan” kertoo yksi vastaa-jista. Myös tavaroiden uudelleenkäyttö oli mainittu vastauksissa useampaankin kertaan. Esimerkiksi kongressiin osallistuneille jaetut kaulanauhat kerättiin pois lähtiessä, ja otettiin talteen tulevaa käyt-töä varten. Uudelleenkäyttöperiaate näkyi kongressissa paikan päällä myös kirpputoreilta hankittujen tekstiilien, sekä tapahtumassa käytettyjen posliini- ja lasiastioden myötä.

Somisteissa kierrätystavaroita. Kahvimuki valmistettu hyvin kompostoituvasta materi-aalista. Ei jaettu paperikansioita, ohjelmia eikä muutakaan turhaa törkyä. Street foo-dissa kierrätysastiat ja aterimet.

Illallisen kertakäyttölautaset ja haarukat – loistavaa etteivät olleet muovisia. Muovia ei ollut muutoinkaan, mikä eri hyvä.

Kongressissa tarjoiltu vastuullinen ruoka oli kiinnittänyt vastaajien huomion positiivisesti paikallisuutensa ja hyvien ruokatarjoilujensa puolesta. Kasvisyöjät olivat erittäin tyytyväisiä tarjoiluvaihtoehtoihin, ja monet sekasyöjät kehuivat tarjoiluissa käytettyjä paikallisia raaka-aineita.

Kasvisruokavaihtoehtoja oli tarjolla reilusti.

Street food oli lähiruokaa.

6.5 Vastaajien kehitysideat Valtakunnallisten AMK-päivien ekologisuuteen liittyen

Lomakkeen kohdassa yhdeksän käsiteltiin vastuullisia asioita, jotka olivat vastaajien mielestä onnistuneet AMK-päivillä. Yksi mainituimmista asioista kyseisessä kohdassa oli kierrätys. Kohdassa 10 vastaajien oli tarkoitus kertoa, millä alueella kestävydessä taas oli parannettavaa heidän mielestään. Yleisin vastaus liittyi tässäkin osiossa kierrätykseen. Kierrätys jakoi mielipiteitä, sillä aiheeseen liittyen tuli useita kehityskommentteja. Muutama vastaaja kertoi kiinnittäneensä iltaruokailussa huomiota siihen, ettei käytössä ollut pestäviä astioita, vaan pelkästään kertakäyttöastiat. Kertakäyttöastiat olisi monen mielestä voitu korvata mieluummin lasisilla tai posliinisilla astioilla, jotta jätettä olisi kertynyt vähemmän. Vastauksia tuli myös kertakäyttöastioiden määrään liittyen, sillä annokset oli annosteltu valmiiksi omille lautasilleen, josta automaattisesti syntyy enemmän jätettä. Lajittelu myös epäilytti monia, sillä kaikki roskat olivat heidän mukaansa näyttäneet menevän suoraan sekajätteeneseen. Kertakäyttöastioiden ja roskien lajittelun lisäksi, osallistujat kiinnittivät huomiota roskiksien ja hävikin määrään tapahtumassa: ”Roskiksia olisi voinut olla enemmän”.

Fiestan astiat olivat kaikki kertakäyttöisiä. Saattoivat olla ekologisempia vaihtoehtoja kuin muoviset kertakäyttöastiat, mutta sekajäteastioihin taisi kaikki roskat silti mennä. Tuskin niitä jälkikäteen lajiteltu on?

Tarjoilut olisivat voineet olla sellaisia, että yhdellä lautasella ja haarukalla pärjää. Nyt kaikki annokset olivat valmiiksi annosteltuja omilla lautasillaan, joten ylimääräistä roskaa tuli paljon, vaikka olivatkin pahvia ja puuta, niin silti.

Vesipulloja oli monilla osallistujista mukana tapahtumassa, ja heitä jäikin harmittamaan vesipullojen täyttöpisteiden uupuminen, jonka vuoksi ainut paikka vedenpullon täyttämiseksi oli wc. Tapahtumassa vedenjuontiin käytetyt muovilasit, olivat pistäneet myös osan silmään negatiivisella sävyllä.

Monissa tapahtumissa, ja niin myös vuoden 2019 AMK-päivillä oli mukana näytteilleasettajia. Näytteilleasettajia ja heidän vastuullisuuttaan kohtaan oli monet vastaajat kertoneet kehittämis ehdotuksensa. Eräs vastaajista kertoo: ”Tapahtumanjärjestäjät voisivat vaikuttaa näytteilleasettajien messälän laatuun ja tarkoitukseen.”

Näytteilleasettajia voi pyytää olemaan jakamatta krääsää, ja miettimään omaa vastuullisuuttaan.

Kaikki kongressin ekologisesti kestävät asiat eivät tapahdu sisätiloissa, vaan myös matkustus kuuluu isona osana koko kongressin kokonaisuutta. Eräs osallistuja kertookin, että olisi hienoa, jos lentämistä voisi kompensoida tulevaisuudessa paremmin.

En keksi juurikaan parannettavaa.

Vaikka mainioita kehitysideoita tapahtuman ekologisuuteen ja vastuullisuuteen liittyen tuli, oli moni osallistuja silti todella tyytyväinen kongressin vastuullisuuteen ja ekologisuuteen. Eräs vastaaja kertoo: "Mikään ei pistänyt negatiivisella tavalla silmään." Voidaan täten todeta, että kongressi oli vastuullisuutensa suhteen monella tapaa oikein onnistunut.

7 JOHTOPÄÄTÖKSET JA KEHITYSIDEAT

Tässä opinnäytetyön osiossa käsittelen työn vaikuttavimpia ja eniten huomiota herättäviä tuloksia liittyen Valtakunnallisten AMK-päivien ekologisuuteen, sekä sen merkitykseen osallistujalle. Tutkimustulosten perusteella esitän kehitysideat kongressinjärjestäjille ja toimeksiantajalle, jonka lisäksi otan huomioon tutkimuksessa esiintyneet positiiviset onnistumiset. Johtopäätöksissä painotan erityisesti onnistuneiden asioiden kehityksen jatkumista samanlaisena tulevaisuudessa.

Johtopäätöksissä tullaan huomioimaan tutkimuksen alhainen vastausprosentti (19,5 %), jonka vuoksi tulokset edustavat vain tätä homogeenistä vastausjoukkoa. Tulokset eivät ole täten suoraan yleistettävissä isoihin joukkoihin.

7.1 Johtopäätökset

Kyselyn tulosten perusteella AMK-päivillä ruokatarjoilut olivat onnistuneet vastuullisuutensa puolesta erinomaisesti. Kaikki tapahtuman ruoat oli tehty paikan päällä Musiikkikeskuksella, jonka lisäksi myös kasvisruokavaihtoehtoihin oltiin panostettu. Molemmat tekijät yhdessä nostivat AMK-päivien vastuullisuuspisteitä runsaasti. Kasvisruokavaihtoehtoihin olisi silti hyvä panostaa vielä enemmän tulevaisuudessa, sillä kyselyyn vastaajista jopa yli puolet (55 %) kertoi suosivansa kasvisruokaa, ja vain 9 % (7 kpl) vastaajista kertoi, että heitä olisi haitannut paljon, jos kaikki lounasruokavaihtoehdot olisivat olleet kasviperäisiä. Vastauksiin saattavat vaikuttaa nykyajan trendit, joihin kuuluvat hyvinvointiin ja vastuullisempaan syömiseen panostaminen. Suomalaiset arvostavatkin koko ajan enemmän terveellistä ja puhdasta ruokaa. Tämän vuoksi kongressissa on hyvä panostaa ruoan kasviperäisyyteen ja paikallisuuteen, sekä myös sen ekologisuuden ja terveellisyyden takia. Ruoka oli kokonaisuutena erittäin onnistunut ja pidetty kokonaisuus. Ruoan paikallisuus ja herkulliset kasvisruokavaihtoehdot saivat osallistujat tyytyväisiksi. Tämä osuus oli hyvin ekologisesti hoidettu. (Alussa ja lopussa toistoa)

Kyselyn kohdassa 10 eräs vastaajista kertoi, että olisi hienoa, jos lentämistä voisi tulevaisuudessa kompensoida jotenkin. Tuloksista huomataan lentämisen olleen 3. yleisin matkustustapa (14 %) ja kaen kolmannen sijan kävelyn (14 %) kanssa. Ilmastotekijät vaikuttivat matkustusvalintoihin vähän alle puoleen (43 %) vastaajista, ja yli puolet (52 %) taas kertoivat, etteivät ilmastotekijät vaikuta heidän matkustusvalintoihinsa juuri ollenkaan. Samankaltaiset tulokset tulivat näkyviin myös Sitran tekemässä kyselytutkimuksessa, jossa suomalaiset sanoivat tietävänsä lentomatkustuksesta aiheutuvat päästöongelmat, mutta asia ei kuitenkaan konkreettisesti näkynyt heidän matkustuskäyttäytymisessään.

Lentokoneella saavuttiin suurimmaksi osaksi siitä syystä, että matkat olivat pitkiä, ja tämä oli aika-tilullisesti kaikista nopein vaihtoehto. Mahdollisimman nopean matkustamisen vuoksi monet olivat myös valinneet joko junan tai henkilöauton. Osa vastaajista, jotka kertoivat tulleen tapahtumaan autolla, olivat kirjoittaneet lisätietoihin tulleen yhteiskyydillä tai täydellä autolla. Yhteiskyydillä kulminen, ja varsinkin täysi auto ihmisiä nostaa runsaasti pisteitä ekologisuusmittarissa, kuin taas se,

että ajaisi yksin henkilöautolla monen sadan kilometrin päästä. Vastaajien matkustustapojen valintaan vaikutti selkeästi kaksi tekijää ylitse muiden, joita olivat aikataulut (41 %) ja matkustustavan helppous (28 %). Ekologisuus tuli kolmantena, kahdeksalla prosentilla.

Kuopion keskusta on pinta-alallisesti melko pieni, ja kulkeminen keskustan alueella tapahtuma-aikana onnistuu helposti kävellen. Samaa mieltä olivat myös kyselyyn vastaajat, jotka sanoivat olleensa positiivisesti yllättyneitä siitä, ettei yhteiskuljetuksia hotelleilta Musiikkikeskukselle ollut järjestetty. Hotelleilta ei täten tarvitse järjestää yhteiskuljetuksia, jos hotelli sekä tapahtumapaikka sijaitsevat Kuopion keskustan läheisyydessä tai lyhyen välimatkan päässä toisistaan.

Eettiset arvot ovat vastuullisuuden ja ekologisemman elämän ohella nousseet tärkeiksi tekijöiksi ihmisten elämässä. Eettisesti tärkeää kongressissa on kohdella ihmisiä tasa-arvoisesti vammaisuuteen, sukupuoleen ja uskontoon katsomatta. Tuloksista huomataan vastuullisuuden olevan osallistujille tärkeää, sillä lähes 73 % vastaajista kertoi tapahtuman vastuullisilla aatteilla olevan merkitystä. Tämän lisäksi vastaajista 81 % kertoi osallistuvansa mielellään ympäristöllisesti vastuullisiin tapahtumiin. Tapahtuman vastuullisuudesta ei kuitenkaan oltu kiinnostuneita selvittämään etukäteen. Syitä tähän voi olla monia, mutta joista yhtenä voidaan pitää sitä, että kongressit eivät vielä nykypäivänä mahdollisesti ymmärrä viestinnässään ekologisuuden esiintuomisen merkitystä. Viestintästrategia toteutetaan usein kaiken yleisen, kuten kongressin ohjelman, lippujen tai sen historian ympärille.

AMK-päiville olisi hyvä etuus muihin verrattuna, jos viestinnässä otettaisiin ekologisempi linja esimerkiksi siten, että tietoa tulisi osallistujan sähköpostiin. Näin saataisiin helpotettua osallistujan tiedonetsimistä viestimällä mielenkiintoisella ja persoonallisella tavalla tapahtuman ekologisuuteen liittyvistä asioista. Myös esimerkiksi hiilijalanjälki - laskurin laittaminen kongressitapahtuman verkkosivuille voi olla yksi viestinnän keino. Sen avulla osallistuja voi selvittää oman matkustustapansa hiilijalanjäljen, ja täten tulos saattaisi vaikuttaa hänen matkustusvalintoihinsa ekologisemmalla tavalla. Nettisivuille voi yleisesti myös kerätä isomman tietopakkauksen siitä, kuinka kongressi on ja tulee ottamaan ekologisen kestävän kehityksen huomioon. Tällaiset uudet avoimet innovaatiot nostavat ihmisten kiinnostusta, sekä antavat etulyöntiasemaa muihin kongresseihin verrattuna.

AMK-päiville osallistuneiden vastausten perusteella kongressissa oli tehty paljon hyviä ekologisesti kestäviä ratkaisuja. Paperittomuus, kierrätys ja uudelleenkäyttö olivat kolme näkyvintä ekologista teemaa niin osallistujien kuin myös järjestäjien mielestä. Paperisia materiaaleja ei jaettu ollenkaan, vaan tärkeimmät materiaalit olivat sähköisessä muodossa. Kongressissa oli pyritty minimoimaan uuden oston määrä, mikä näkyi eri kampanjoilta lainatuissa tarvikkeissa, sekä kirpputoreilta hankituissa tavaroissa. Lisäksi uudelleenkäyttö näkyi siten, että jokaiselle osallistujalle jaettu nimilappu kerättiin tapahtuman päätyttyä pois tulevaisuuden hyötykäyttöä varten.

Paikallisuus ja sen korostaminen ovat iso osa kestävästä ja vastuullista tapahtumaa, sillä sen esiintuominen on tärkeää paikkakunnalle ja sen asukkaille. Paikallisuuden korostaminen kasvattaa sosiokulttuurista kestävän kehityksen osa-alueetta matkailun näkökulmasta, jonka lisäksi se on myös persoonallista ja osallistujan mielenkiintoa herättävää. Paikallisuuteen ja hyötykäyttöön liittyen lahjakassit

olivat menestys. Lahjakassi ja sen sisältö oli yksinkertainen kokonaisuus ilman turhuuksia, kertoo moni vastaajista. Kassin sisällä ollut paikallinen olut, sekä itse logoton kangaskassi veivät monen sydämen. Tällä samalla yksinkertaisella ja hyödyllisellä tiellä on hyvä jatkaa tulevaisuudessakin, lukuun ottamatta lahjakassissa ollutta avaimenperää, joka olisi vastaajien mukaan voitu jättää pois. Jokaisessa kongressissa on vastuullista tuoda esiin paikallisuutta ja sen parhaimpia puolia, jotta matkustusta ja sen myötä rahan jäämistä paikkakunnan sisällä saadaan nostettua. AMK-päivillä paikallisuus näkyi hienosti lahjakassin lisäksi muun muassa tarjoiltavassa ruoassa.

7.2 Kehitysideat

Ruokahävikki on erinomaisesti hoidossa Kuopion Musiikkikeskuksen Kanrestan ravintoloissa. Siitä huolimatta on hyvä pitää mielessä lähitulevaisuutta varten useita hävikin vähentämiseen tarkoitettuja applikaatioita. Kyseisissä sovelluksissa on mukana yhä useampia ravintoloita ympäri Suomea, ja niiden periaatteena on tarjota ylijäämäruokaa pienellä summalla sovelluksen käyttäjille, jotta ruokaa ei joutuisi roskiin. Tämä idea on hyvä myös muille kongressitapahtumapaikoille ympäri Suomen.

Kuten aikaisemmin on mainittu, oli kierrätys otettu AMK-päivillä hyvin huomioon esimerkiksi kierrätettävien kertakäyttöastioiden suhteen. Pestävät astiat ovat kuitenkin ekologisempi ratkaisu silloin, kun kongressissa lähes 400 ihmistä syö kertakäyttöisistä astioista, ja vielä suurin osa jätteistä laitetään sekajätteeseen epäselvän lajitteluopastuksen vuoksi. Jos tilanne kuitenkin vaatii biohajoavien kertakäyttöastioiden käyttöä, tulee niiden lajittelulle olla tarkat opastukset. Lisäksi epäekologinen ratkaisu on laittaa tarjoiltavia annoksia etukäteen lautasille, jolloin lautasia yhtä henkilöä kohden kertyy useampi kappale. Järkevämpää on antaa jokaisen koota lautaselle ruokaa sen verran kuin haluaa, jotta pystytään välttymään mahdollisimman suurelta hävikiltä. Ruokailun ohessa on hyvä kiinnittää huomiota myös nesteytykseen, sillä ympäristöllisesti kestävä kongressin tulee tarjota useita vesipullontäyttöpisteitä ihmisille, jotta heidän ei tarvitse käyttää kertakäyttöisiä juomalaseja. Nyt Kuopissa järjestetyillä AMK-päivillä ei ollut wc-tilojen lisäksi vesipullontäyttöpisteitä, mikä herätti osallistujissa negatiivisia mielipiteitä.

Ekologisen kongressin on pyrittävä luomaan ylimääräistä jätettä mahdollisimman vähän. Usein kongresseissa on useita näytteilleasettajia jakamassa paljon erilaisia materiaaleja ja ilmaistuotteita osallistujille. Tätä voi vähentää organisaation ja näytteilleasettajien välisellä sopimuksella, jossa on säädetty yhteisistä arvoista, sekä siitä, minkä tyyppisiä materiaaleja kongressissa saa jakaa. Ideaali tilanne olisi, ettei näytteilleasettajien tarvitsisi jakaa ollenkaan paperista tai muovista materiaalia, vaan kaikki voitaisiin näyttää esimerkiksi esittelypisteen omilla välineillä tai sähköisesti. Jos kongressin suurimpiin arvoihin ja aatteisiin kuuluu ekologisuus, voi siinä tapauksessa pyrkiä etsimään ympäristöllisiä aatteita tukevia yrityksiä näytteilleasettajiksi. Näin yleisö saadaan tutustutettua ekologisempien valintojen pariin, sekä he pysyvät myös tyytyväisinä ylimääräisen myyntisälän minimoinnin ja jäteteettömyyden vuoksi.

Fossiilisten polttoaineiden vähentämiseen ja ilmastokuormituksen lieventämiseen tulee kongressin pohtia tulevaisuutta varten osallistujien kuljetuksiin ja matkustamiseen, sekä niiden päästövähennyksiin liittyviä kohtia. Pitkästä matkasta tulevat voisivat kompensoida lentämistä esimerkiksi live-etyhteyden avulla, mikä olisi ekologisuuden lisäksi myös todella järkevä ratkaisu, sillä lähes aina löytyy henkilöitä, jotka eivät syystä tai toisesta pääse tulemaan tapahtumapaikalle. Lentämisen lisäksi henkilöautoilusta tulisi tehdä mahdollisimman epähoukutteleva matkustustapa kongressiin, joka onnistuu esimerkiksi parkkimaksun korottamisen avulla. AMK-päivillä 2019 ei ollut ollut käytössä parkkimaksua henkilöautoille. Kävelyn ja pyöräilyn ollessa kaikista ympäristöystävällisimpiä kulkuvaihtoehtoja, voi kongressinjärjestäjä yrittää saada tapahtumapaikalle lainapyöriä osallistujien käyttöön panttiperiaatteella tai mainostaa Kuopion Vilku-sähköpyöriä siinä tapauksessa, jos kongressia ollaan järjestämässä kesäaikana. Näin taksikyydeiltä ja fossiilisten polttoaineiden mahdollisimman suurelta kulutukselta vältytään, mikä on kongressille tärkeää varsinkin siksi, koska se on Suomelle ja Suomen hallitukselle kaikista suurin ja samalla myös haastavin ekologinen tavoite.

8 POHDINTAA

Suurin osa ihmisistä on nykyään välineriippuvaisia, mikä tarkoittaa käytännössä jatkuvaa uuden osamisen tarvetta, vaikka entisetkin tavarat olisivat vielä toimintakykyisiä. Vanha sukupolvi jatkaa edelleen kestävästä kehitystä arjessaan, mutta kysymys kuuluukin, miksei nykyajan sukupolvi ole jatkanut samalla tavalla. Tämä ajatus liittyy myös tapahtumiin ja kongresseihin, eikä vain yksilöihin. Kongresseissa on vähennettävä kulutusta, ja keskityttävä kongressituotantoon liittyviin kohtiin vastuullisesti. Valtakunnalliset AMK-päivät 2019 on hyvä esimerkki ekologisesti kestävämmästä kongressista, jonka myös sen osallistujat olivat positiivisesti huomanneet.

Tässä opinnäytetyössä keskityttiin kongressin ekologisuuteen, ja sen merkityksen suuruuteen osallistujan kohdalla. Opinnäytetyössä käsiteltiin myös ilmastonmuutosta, suomalaisten kulutuskäyttäytymistä, vastuullisuutta, sekä YK:n ja Suomen hallituksen tekemiä säästöjä ilmastonmuutoksen pysäyttämisen eteen. Johtopäätöksissä käsiteltiin kehitysideoita AMK-päivien ekologisuuden edistämiseen liittyen, joiden merkitys on huomattava niin tapahtumapaikalle kuin myös työn toimeksiantajalle.

Opinnäytetyön toteuttamisessa tärkeys painottui alusta asti aineistonkeruuseen, eli tässä tapauksessa sähköiseen Webropol-kyselyyn ja sen suunnitteluun, sekä viitekehukseen paneutumiseen. Tietoisuudessa oli entuudestaan kyselyn huolellisen suunnittelun merkitys sekä se, kuinka tärkeää paneutuminen tutkimusaiheeseen on, jotta työn tilaaja ja kongressipaikka hyötyisivät tutkimuksesta mahdollisimman paljon. Tutkimuksen tavoitteena oli saada selkeitä tuloksia siihen liittyen, kuinka tärkeää vastuullisuus AMK-päivien osallistujille on, sekä mihin ekologiin asioihin osallistujat olivat olleet AMK-päivillä tyytyväisiä ja mihin taas eivät. Lisäksi tarkoituksena oli selvittää vastaajien tietoisuutta vastuullisuudesta. Tutkimuksen avulla saadut tulokset olivat selkeitä ja päteviä, sillä tulokset edustivat homogeenisen vastausjoukon näkemystä, vaikka 19,5 %:n vastausprosentti kertookin tulosten heikosta tilastollisesta luotettavuudesta. Tutkimustulokset ovatkin suuntaa-antavia, eivätkä yleistettävissä suurempiin joukkoihin.

Opinnäytetyön toisessa osiossa keskityttiin suomalaisten kulutuskäyttäytymiseen. Tähän aiheeseen liittyen löytyi Sitran vuonna 2017 tekemä tutkimus, jonka mukaan suomalaiset ovat hyvin tietoisia ympäristöön ja ekologisuuteen liittyvistä kysymyksistä. Kyseinen asia välittyi myös tämän opinnäytetyön tutkimustuloksissa, joissa AMK-päiville osallistuneiden vastuulliset näkemykset sekä heidän tietoisuutensa asiaan liittyen olivat vaikuttavia. Tutkimustuloksia voidaan hyödyntää jatkossa tulevilla AMK-päivillä, Savonian Tapahtumapalvelujen järjestämissä tapahtumissa, muissa kotimaisissa kongresseissa, sekä Kuopion Musiikkikeskuksella järjestettävissä kongresseissa.

Kestävään kehitykseen liittyen tietolähteitä löytyy tänä päivänä runsaasti ja useilla eri kielillä. Työssä hyödynnettiin monipuolisesti niin kotimaisia kuin kansainvälisiäkin lähteitä. Kansainvälisiä lähteitä käytettiin paljon varsinkin ekologisen kestävään kehitykseen sekä ekologiseen kongressituotantoon liittyvissä teorioissa. Lähteitä etsiessä tuli tarkasti mietittyä niiden luotettavuutta, jonka vuoksi työssä käytetyt lähteet ovat päteviä, lukuun ottamatta Yle Uutisten tuottamaa artikkelia, jossa vertaillaan

lentomatkestamisesta ja henkilöautoilusta aiheutuvia päästöjä. Yle Uutisten luotettavuutta lähteenä voidaan epäillä siitä syystä, että kyseessä on ajankohtaiset uutiset, joiden alkuperäislähteiden luotettavuudesta ei ole varmaa tietoa.

Jatkotutkimusaiheena voisi olla vuosittainen ekologisuuteen ja vastuullisuuteen liittyvä kyselytutkimus AMK-päivien osallistujille. Täten tulosten kehitystä voitaisiin tarkastella vuositasolla, jolloin vastauksista saataisiin luotettavimmat, ja tulosmääristä suuremmat. Toivottavaa olisi vastuullisuuden näkyminen tuloksissa selkeämmin vuosi vuodelta. Samankaltaisen tutkimuksen tekeminen olisi suositeltavaa myös muille kongresseille, niin kotimaisille kuin kansainvälisillekin. Tulokset saattavat kuitenkin olla yllättäviä niiden positiivisuudellaan tai negatiivisuudellaan, mutta yleensä palautteista ja kehitysideoista ei voi olla muuta kuin hyötyä organisaatiolle. Jatkotutkimusvaihtoehtona on myös tutkia useampaa kotimaista kongressia, joissa selviäisi laajemmin kongressien onnistumiset ja ongelmakohdat ekologisuuteen liittyen. Tällä tavoin saataisiin luotettavammin selville kotimaisten ihmisten vastuulliset arvot, sekä ekologisuuden merkitys heidän kohdallaan.

Opinnäytetyön toimeksiantaja ja AMK-päivien tapahtumapaikka tekivät vastuullisuussuunnitelman AMK-päiville muun muassa YK Agenda 2030 -toimintaohjelman perusteella. Opinnäytetyön toimeksiantaja oli positiivisesti tyytyväinen tutkimustuloksiin, sekä siihen, kuinka hyvin kongressi onnistui kokonaisvaltaisesti ekologisuudessaan. Tähän tietysti vaikutti kongressin ympäristöystävällinen tapahtumapaikka, Kuopion Musiikkikeskus. AMK-päiviin liittyvät kehitysideat otettiin työn tilaajien keskuudessa hyvin vastaan, ja niiden pohjalta on aloitettu tekemään ratkaisuja tulevaa varten.

Opinnäytetyöprosessi kesti kokonaisuudessaan noin yhdeksän kuukautta. Tavoitteena oli saada opinnäytetyö valmiiksi joulukuuhun 2019 mennessä, ja tavoitteessa pysyttiin, vaikka aihe tuntuikin ajoittain laajalta. Aiheen laajuuden vuoksi, opinnäytetyöstä oli ajoittain haastavaa saada selkeä ja informatiivinen kokonaisuus. Loppujen lopuksi onnistuin tässä mielestäni hyvin, sillä käytin työn kirjoitusprosessiin aikaa monta kuukautta. Kirjoitusaikana kerkesin paneutua tarkasti viitekehukseen, koota työstäni toimivan kokonaisuuden, analysoida tutkimustuloksia sekä löytää työhöni monipuolisia lähteitä. Opinnäytetyöni suunnitteluvaiheeseen olisin kuitenkin voinut käyttää enemmän aikaa, sillä kyselylomakkeen suunnittelussa tuli pieni kiire, jonka vuoksi pari tarkentavaa kysymystä esimerkiksi verkon käyttöön liittyen olisi tehnyt tutkimuksesta vielä informatiivisemmän. Koin itse opinnäytetyön alkuvaiheen, ja vielä tarkemmin kyselylomakkeen laatimisen kaikista hankalimmaksi ja eniten aikaa vieväksi vaiheeksi. Lomake oli lopulta kuitenkin selkeä, ja sen avulla saatiin runsaasti kattavia vastauksia tutkimusaiheeseen liittyen.

Kestävä kehitys on itselleni tärkeä aihe, joten tietoisuuteni aiheesta oli jo ennen opinnäytetyöprosessin alkua hyvä. Tästä huolimatta pääsin oppimaan paljon uutta niin aiheesta kuin kvantitatiivisesta tutkimusmenetelmästäkin. Pääsin paneutumaan kiinnostaviin kansainvälisiin artikkeleihin ja poliittisiin säädöksiin kestävyteen liittyen, joihin minulle ei aikaisemmin ollut tullut mahdollisuutta tutustua. Sen vuoksi, että vastuullisuus ja ekologisuus ovat itselleni tärkeitä arvoja, on minulla yh-

tenä tavoitteena päästä tulevaisuudessa tekemään asioita ympäristöystävällisemmän toiminnan parissa. Oppimiani tietoja pääsen varmasti hyödyntämään tulevaisuudessa, varsinkin tapahtumatutannon parissa.

LÄHTEET JA TUOTETUT AINEISTOT

- APERGIS, Nicholas ja OZCAN, Burcu 2017. The impact of internet use on air pollution: Evidence from emerging countries. *Environmental Science and Pollution Research* [digilehti] Volume 25, Issue 5, 4174-4189. [Viitattu 2019-09-26.] Saatavissa: <https://link.springer.com/content/pdf/10.1007%2Fs11356-017-0825-1.pdf>
- ASSADOURIAN, Erik ja PRUGH, Tom 2013. Maailman tila 2013: Onko liian myöhäistä? Raportti kehityksestä kohti kestäväää yhteiskuntaa. Helsinki: Gaudeamus.
- ATTFIELD, Robin 2003. *Environmental ethics: An overview for the twenty-first century*. Cambridge: Polity.
- BORG, Pekka ja JOUTSENVIRTA, Maria 2015. Maapallo ja me, luonnonvarat ja kasvun rajat. Jyväskylä: DOCENDO OY.
- BOWDIN, Glenn, ALLEN, Johnny, O'TOOLE, William, HARRIS, Rob ja MCDONNELL, Ian 2006. *Events Management*. 2. painos. Oxford: Elsevier Ltd.
- BUSINESS FINLAND s. a. a. Kansainväliset kongressit paikkakunnittain 2006-2018. [verkkojulkaisu]. [Viitattu 2019-07-02.] Saatavissa: <https://www.businessfinland.fi/globalassets/finnish-customers/02-build-your-network/visit-finland/julkaisut/kongressit-kaupungeittain-2006-2018.pdf>
- BUSINESS FINLAND s. a. b. Suomi on kiinnostava kongressikohde. [verkkojulkaisu]. [Viitattu 2019-07-02.] Saatavissa: <https://www.businessfinland.fi/suomalaisille-asiakkaille/palvelut/matkailun-edistaminen/tutkimukset-ja-tilastot/kongressitilastot/>
- BUSINESS FINLAND s. a. c. Finland Convention Bureau. Top international meeting countries and cities in 2018. [verkkojulkaisu]. [Viitattu 2019-08-12.] Saatavissa: <https://www.businessfinland.fi/globalassets/uia-johtavat-kongressimaat-ja-kaupungit-2018.pdf>
- DEWULF, Jo ja LANGENHOVE, Herman van 2006. *Renewables-based technology: Sustainability assessment*. Hoboken, NJ: Wiley.
- GARDNER, Gary, PRUGH, Tom ja RENNEN, Michael 2016. *Can a city be sustainable?* Washington: Island Press.
- GIBBENS, Sara 2019. Eating meat has 'dire' consequences for the planet, says report [verkkojulkaisu]. *National Geographic*. [Viitattu 2019-10-17.] Saatavissa: <https://www.nationalgeographic.com/environment/2019/01/commission-report-great-food-transformation-plant-diet-climate-change/>
- GLOBAL FOOTPRINT NETWORK 2019. Earth overshoot day is July 29th, the earliest ever [verkkojulkaisu]. *Global Footprint Network*. [Viitattu 2019-07-23.] Saatavissa: <https://www.footprintnetwork.org/2019/06/26/press-release-june-2019-earth-overshoot-day/>
- HEIKKILÄ, Tarja 2008. *Tilastollinen tutkimus 7. uudistettu painos*. Helsinki: Edita.
- HILLSTROM, Kevin ja HILLSTROM, Laurie Collier 2003. *Europe: A continental overview of environmental issues*. Santa Barbara: ABC-CLIO.
- IIVARINEN, Marketta 2019-09-18. AMK-päivät Kuopiossa 2019 [sähköpostiviesti]. Vastaanottaja Noora Savolainen. [Tulostettu 2019-09-18.]
- IKÄVALKO, Kari 2019-01-15. Suomalaisten lentämisen päästöistä näkyy vain murto-osa – lentokoneet saastuttavat jo saman verran kuin autot. *Yle Uutiset*. [Viitattu 2019-10-17.] Saatavissa: <https://yle.fi/uutiset/3-10595412>
- JONES, Meegan 2010. *Sustainable Event Management*. Lontoo: Earthscan Publications Ltd.
- KALMARI, Heidi ja KELOLA, Kati 2009. *Vastuullisen matkailijan käsikirja*. Helsinki: Mondo.
- KANANEN, Jorma 2008. *Kvantti: Kvantitatiivinen tutkimus alusta loppuun*. Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulu.

- KANANEN, Jorma 2015. Opinnäytetyön kirjoittajan opas: Näin kirjoitan opinnäytetyön tai pro gradun alusta loppuun. Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulu.
- KUHANEN, Aino 2019-10-01. AMK-päivät Kuopion Musiikkikeskuksella 2019 [sähköpostiviesti]. Vastaanottaja Noora Savolainen. [Tulostettu 2019-10-01.]
- KUOPION KAUPUNKI 2019a. Väestönmuutos 2018. [verkkojulkaisu]. [Viitattu 2019-07-02.] Saatavissa: https://www.kuopio.fi/documents/7369547/8201626/Tilastotiedote+6_2019+Kuopion+v%C3%A4kiluku+2018.pdf/f4245a99-c08b-485b-aa7b-5bd79276f35f
- KUOPION KAUPUNKI 2019b. Kestävän kehityksen mittareita. [verkkojulkaisu.] [Viitattu 2019-07-02.] Saatavissa: <https://www.kuopio.fi/documents/7369547/8201626/Tilastotiedote+11+Kest%C3%A4v%C3%A4n+kehityksen+mittareita+2019.pdf/ad26c97d-ae65-4624-beaa-8e3b9e3f94ce?version=1.1>
- KUOPION MUSIIKKIKESKUS s. a. Tietoa talosta. [verkkojulkaisu]. [Viitattu 2019-07-02.] Saatavissa: <https://www.kuopionmusiikkikeskus.fi/tietoa-talosta/>
- KUOPIO-TAHKO MARKKINOINTI 2019. Kuopiossa ennätysmäärä kansainvälisiä kongresseja vuonna 2018. [verkkojulkaisu]. [Viitattu 2019-06-11.] Saatavissa: <https://www.kuopiotahko.fi/2019/03/kuopion-kongressimaarassa-uusi-ennatys-vuonna-2018/>
- KUOSMANEN, Tiina 2019-09-27. AMK-päivät 2019 [sähköpostiviesti]. Vastaanottaja Noora Savolainen. [Tulostettu 2019-09-27.]
- LAMPINEN, Jari 2011. Ekologisen ja turvallisen yleisötilaisuuden järjestämisopas. Pori: Suomen Ympäristö- ja Terveysalan Kustannus Oy.
- MATTILA, Hanna 2016, Vähemmän lihaa: Kohti kestävää ruokakulttuuria. Helsinki: Gaudeamus.
- MOTIVA OY s. a. Ruokahävikki Suomessa [verkkojulkaisu]. [Viitattu 2019-07-01.] Saatavissa: <http://www.saasyoda.fi/ruokah%C3%A4vikki-suomessa>
- NEWMAN, Peter & JENNINGS Isabella 2008. Cities as Sustainable Ecosystems. Washington D.C: Island Press.
- OJALA, Kari 2000. Kestävän yhdiskunnan käsikirja. Helsinki: KL-Kustannus Oy.
- RAUTIAINEN, Mirja ja SIISKONEN, Mika 2003. Kokous – ja kongressipalvelut. Helsinki: Restamark Oy.
- SAVONIA s. a. Valtakunnalliset AMK-päivät Kuopiossa 8.-9.5.2019. [Verkkojulkaisu]. [Viitattu 2019-07-02.] Saatavissa: <https://blogi.savonia.fi/amkpaivat2019/>
- SAVOLAINEN, Piia 2019-09-06. Ravintolapäällikkö. [Puhelinhaastattelu.]
- SILLANAUKEE, Otso 2018. Zero Waste: Jäähvyäiset jätteille. Helsinki: S&S.
- SITRA 2017. Environmental awareness of Finns slow in moving from words to action [verkkojulkaisu]. [Viitattu 2019-10-17.] Saatavissa: <https://www.sitra.fi/en/news/environmental-awareness-finns-slow-moving-words-action/>
- SUOMEN YMPÄRISTÖKESKUS 2019. Pääosa suomalaisten lentämisestä on ulkomaille kohdistuvaa vapaa-ajamatkailua [verkkojulkaisu]. [Viitattu 2019-10-17.] Saatavissa: [https://www.syke.fi/fi-FI/Ajankohtaista/Paaosa_suomalaisten_lentamisesta_on_ulko\(48980\)](https://www.syke.fi/fi-FI/Ajankohtaista/Paaosa_suomalaisten_lentamisesta_on_ulko(48980))
- TALVIO, Cai ja VÄLIMAA, Mikko 2004. Yhteiskuntavastuu ja johtaminen. Helsinki: Edita.
- TILASTOKESKUS 2018. Lihasta luovutaan pikkuhiljaa – myös muualla kuin pääkaupunkiseudulla [verkkojulkaisu]. [Viitattu 2019-10-17.] Saatavissa: <https://www.stat.fi/tietotrendit/artikkelit/2018/lihasta-luovutaan-pikkuhiljaa-myos-muualla-kuin-paakaupunkiseudulla/>
- ULKOMINISTERIÖ s. a. Agenda 2030 – kestävä kehityksen tavoitteet [verkkojulkaisu]. [Viitattu 2019-09-24.] Saatavissa: <https://um.fi/agenda-2030-kestavan-kehityksen-tavoitteet>

VALLO, Helena ja HÄYRINEN, Eija 2003. Tapahtuma on tilaisuus: Opas onnistuneen tapahtuman järjestämiseen. Helsinki: Tietosanoma.

VALTIONEUVOSTO s. a. Suomella on hyvät mahdollisuudet kestäväan kehityksen mukaiseen ekologiseen jälleenrakentamiseen [verkkajulkaisu]. [Viitattu 2019-08-07.] Saatavissa: <https://valtioneuvosto.fi/rinteen-hallitus/hallitusohjelma/hiilineutraali-ja-luonnon-monimuotoisuuden-turvaava-suomi>

VALTIONEUVOSTON KANSLIA s. a. Kestäväan kehityksen toimintaohjelma Agenda 2030 [verkkajulkaisu]. Valtioneuvoston kanslia: Kestavakehitys.fi. [Viitattu 2019-07-29.] Saatavissa: <https://kestavakehitys.fi/agenda-2030>.

VALTIONEUVOSTON KANSLIA 2016a. National report on the implementation of the 2030 Agenda for Sustainable Development FINLAND. [Verkkajulkaisu]. [Viitattu 2019-09-25.] Saatavissa: https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/75188/VNK_J1016_National_report_net.pdf?sequence=1&isAllowed=y

VALTIONEUVOSTON KANSLIA 2016b. Kiertotalous Suomessa – toimintaympäristö, ohjaukskeinot ja mallinnetut vaikutukset vuoteen 2030. [Verkkajulkaisu]. [Viitattu 2019-08-14.] Saatavissa: <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/79586/Kiertotalous%20Suomessa.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

VALTION TALOUDELLINEN TUTKIMUSKESKUS 2005. Suomi 2025: kestäväan kasvun haasteet. Helsinki: Valtion taloudellinen tutkimuskeskus.

WWF s. a. Ylikulutus [verkkajulkaisu]. [Viitattu 2019-08-14.] Saatavissa: <https://wwf.fi/uhat/ylikulutus/>

WWF 2016. Vähemmän lihaa lautaselle [verkkajulkaisu]. [Viitattu 2019-10-17.] Saatavissa: <https://wwf.fi/wwf-lehti/wwf-lehti-1-2016/vahemman-lihaa-lautaselle/>

WWF 2018. Tutkimus: Suomalaisten tietoisuus ruoan ympäristövaikutuksista on lisääntynyt, samoin aikomus suosia kasvipainotteista ruokavaliota [verkkajulkaisu]. [Viitattu 2019-10-17.] Saatavissa: <https://wwf.fi/tiedotteet/2018/06/tutkimus-suomalaisten-tietoisuus-ruoan-ymparistovaikutuksista-on-lisaantynyt-samoin-aikomus-suosia-kasvipainotteista-ruokavaliota/>

WWF 2019a. Suomalaiset ovat kuluttaneet osansa maapallon luonnonvaroista tänään [verkkajulkaisu]. [Viitattu 2019-06-11.] Saatavissa: <https://wwf.fi/wwf-suomi/viestinta/uutiset-ja-tiedotteet/Suomalaiset-ovat-kuluttaneet-osansa-maapallon-luonnonvaroista-tanaan-3736.a>

WWF 2019b. July 29: Earth overshoot day 2019 is the earliest ever [verkkajulkaisu]. [Viitattu 2019-09-05.] Saatavissa: <http://wwf.panda.org/?350491/Earth-Overshoot-Day-2019>

YALE CLIMATE CONNECTIONS 2015. Fly or drive? Parsing the evolving climate math [verkkajulkaisu]. [Viitattu 2019-10-17.] Saatavissa: <https://www.yaleclimateconnections.org/2015/09/evolving-climate-math-of-flying-vs-driving/>

LIITE 1: SAATEKIRJE

Olen Noora Savolainen, 3. vuoden matkailupuolen restonomi - opiskelija Savonia Ammattikorkeakoulusta, ja olen tekemässä opinnäytetyötäni Savonian valtakunnallisiin AMK - päiviin (8.-9.5.2019) liittyen. Opinnäytetyössäni tutkin kokousten ekologisesti vastuullista järjestämistä, jossa tämä kysely tulee toimimaan tutkimusmateriaalina.

Kysely on täysin anonymi, joten henkilökohtaisia tietojasi ei tulla kysymään. Kyselyn vastauksia tullaan käyttämään vain opinnäytetyötä varten. Kyselyssä on myös kysymyksiä, joilla kartoitetaan tyytyväisyyttäsi valtakunnallisten AMK-päivien järjestelyihin.

Vastausaikaa on maanantaihin 28. toukokuuta asti. Kyselyyn vastaaminen kestää vain 5-10 minuuttia.

LIITE 2: KYSELYLOMAKE

1. Olen

- Nainen
- Mies
- Joku muu

2. Olen

- 18-25 vuotias
- 26-34 vuotias
- 35-44 vuotias
- 45-59 vuotias
- yli 60 vuotias

1 (täysin samaa mieltä) 2 (samaa mieltä) 3 (en osaa sanoa) 4 (eri mieltä) 5 (täysin eri mieltä)

3. Valitse seuraaviin kysymyksiin liittyen, sinulle sopivin vaihtoehto.

- Otan huomioon arkipäivän valinnoissani ekologisuuden ja vastuullisuuden.
- Suosin kasvipohjaista ruokavaliota.
- Valitsen ruokatuotteet vastuullisuuden perusteella.
- Suosin luomuruokaa ja luomutuotteita.
- Suosin paikallisia ja kotimaisia tuotteita.
- Otan aina tai lähes aina ruokakauppaan mukaan kangaskassin, vähentääkseni muovin ylimääräistä kulutusta.
- Ilmastotekijät vaikuttavat matkustusvalintoihini.

4. Valitse seuraaviin kysymyksiin liittyen sinulle sopivin vaihtoehto.

- Tapahtuman vastuullisilla aatteilla ja toimintatavoilla on minulle merkitystä.
- Osallistun mieluusti tapahtumiin, jotka on järjestetty ekologisesti.
- Voisin jättää osallistumatta tapahtumaan, joka on järjestetty epäekologisesti.
- Otan selvää etukäteen tapahtuman vastuullisuudesta.
- Kiinnitän huomiota tapahtuman vastuullisuuteen paikan päällä.
- Olisin valmis osallistumaan kokouksiin mieluummin etäyhteyden välityksellä kuin matkustamalla itse kokouskohteeseen.

5. Miten matkustit Valtakunnallisille AMK-päiville? Valitse 1-3 vaihtoehtoa.

- Bussilla
- Junalla
- Lentokoneella
- Autolla
- Polkupyörällä
- Kävelen
- Jokin muu, mikä? _____

6. Miten päädyit tähän matkustustapaan?

- Tämä oli aikataulullisesti parhain vaihtoehto.
- Tämä oli ekologinen vaihtoehto.
- Tämä oli edullinen vaihtoehto.
- Tämä oli helpoin vaihtoehto.
- Tämä oli suositeltu vaihtoehto organisaation puolelta.
- Tämä oli ainut järkevä vaihtoehto, huonojen julkisten kulkuyhteyksien vuoksi.
- Jokin muu syy, mikä? _____

Alla olevat kysymykset koskevat Savonian Valtakunnallisia AMK-päiviä 2019.

1 (todella hyvin) 2 (hyvin) 3 (en osaa sanoa) 4 (huonosti) 5 (todella huonosti)

7. Kuinka hyvin vastuullisuus oli mielestäsi huomioitu Valtakunnallisilla AMK-päivillä seuraavien asioiden osalta?

☐ Kierrätettävät astiat	1 2 3 4 5
☐ Posliini- ja lasiastiat	1 2 3 4 5
☐ Paikallinen lähiruoka	1 2 3 4 5
☐ Kasvisruoka - tarjoiluvaihtoehdot	1 2 3 4 5
☐ Ruokatarjoilut	1 2 3 4 5
☐ Kuljetukset	1 2 3 4 5

8. Jos Valtakunnallisten AMK-päivien lounastarjoilussa olisi ollut vaihtoehtona vain kasvisruokaa, olisiko se haitannut sinua?

- Ei olisi haitannut ollenkaan.
- Olisi haitannut hieman.
- Olisi haitannut paljon.
- En osaa sanoa.

9. Kiinnititkö huomiota johonkin vastuullisesti tehtyyn asiaan tapahtumassa? Jos kiinnitit, niin mihin?

10. Mitä ekologisia ja vastuullisia asioita olisi voitu ottaa paremmin huomioon?

11. Osallistuin seuraaviin rinnakkaissessioihin. Valitse 1-2 vaihtoehtoa.

- Sote uudistuu – pitääkö olla huolissaan?
- Oppimisympäristöbattle – Blogi vs Moodle
- Soveltavasta tutkimuksesta bisnekseen
- Vilpittömästi hyvä YAMK – tutkinto
- International UAS – Facing the challenges of today
- eAMK – CampusOnlinen ruusut ja risut
- Opiskelijoiden rinnakkaissessio: Voiko opiskelija vaikuttaa oman kampuksen arkeen? -Uusi Savilahden kampus sykkii sinulle!
- En osallistunut rinnakkaissessioihin.

1 (todella hyvin) 2 (hyvin) 3 (en osaa sanoa) 4 (huonosti) 5 (todella huonosti)

12. Miten seuraavat asiat onnistuivat Valtakunnallisiin AMK-päiviin liittyen?

○ Ennakkotiedotus	1 2 3 4 5
○ Tiedotus tapahtuman aikana	1 2 3 4 5
○ Ruokailut	1 2 3 4 5
○ Asiantuntijaluennot	1 2 3 4 5
○ Rinnakkaissessiot	1 2 3 4 5
○ Iltajuhla	1 2 3 4 5
○ Ohjelma kokonaisuutena	1 2 3 4 5

13. Kuinka Valtakunnallisten AMK-päivien 2019 ohjelma vastasi odotuksiasi?

todella hyvin 1 2 3 4 5 todella huonosti

14. Mitä haluaisit kokea seuraavilla valtakunnallisilla AMK-päivillä?

15. Avoin palautteesi tapahtumasta.

Kiitos vastauksistasi!